

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (Α.Ε.Π.Π.)

7ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε την 10η Σεπτεμβρίου 2021 με την εξής σύνθεση: Χρυσάνθη Ζαράρη-Πρόεδρος και Εισηγήτρια, Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου και Γερασιμούλα Μαρία Δρακονταειδή, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 02.08.2021 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ)/1550/02.08.2021 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής προσφεύγων), που εδρεύει στα ..., ..., ..., ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του ... (εφεξής αναθέτουσα αρχή), όπως εκπροσωπείται νόμιμα, και

Της ένωσης εταιρειών με την επωνυμία «...», αποτελούμενη από τις εταιρείες : α. «...» που εδρεύει στο ... και β. «...» που εδρεύει στο ..., (εφεξής παρεμβαίνων), όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Με την υπό εξέταση Προδικαστική Προσφυγή ο προσφεύγων αιτείται να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. ... Απόφαση (Ακριβές Απόσπασμα της υπ' αριθμ. Συνεδρίασης ... /19.07.2021) του Διοικητικού Συμβουλίου του ..., θέμα 7ο (ΑΔΑ: ...), δυνάμει της οποίας αποφασίστηκε ομόφωνα η έγκριση του από 14.06.2021 Πρακτικού 1 Αξιολόγησης Δικαιολογητικών και Τεχνικών Προσφορών και του από 18.06.2021 Πρακτικού 2 περί Αξιολόγησης

Οικονομικών Προσφορών της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού κατά το μέρος που έγινε αποδεκτή η προσφορά της εταιρείας με την επωνυμία «....» και ορίστηκε αυτή προσωρινή ανάδοχος για το Τμήμα με α/α 3 του διαγωνισμού, εκδοθείσα στο πλαίσιο της με αρ. Διακήρυξης.

Ο παρεμβαίνων αιτείται τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Χρυσάνθη Γ. Ζαράρη

**Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά τον Νόμο**

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν.4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017 e-παράβολο, ύψους 875,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο αυτόματης δέσμευσης με κωδικό ... και εκτύπωση του από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών).

2. Επειδή, με την με αρ. πρωτ. ... Διακήρυξη, η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε διεθνή ηλεκτρονικό ανοιχτό διαγωνισμό με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, αποκλειστικά βάσει τιμής, για τις «Προμήθειες υποστηρικτικού εξοπλισμού του». Η διακήρυξη περιλαμβάνει 4 τμήματα με δικαίωμα υποβολής προσφοράς για το σύνολο ή για ένα τμήμα. Εν προκειμένω το επίμαχο τμήμα 3 αφορά σε «Προμήθεια μη επανδρωμένων αεροσκαφών (Drones)», εκτιμώμενης αξίας διακοσίων δέκα επτά χιλιάδων ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του αναλογούντος Φ.Π.Α. (217.000,00€).

3. Επειδή προκήρυξη απεστάλη προς δημοσίευση στο Συμπλήρωμα της Υπηρεσίας Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 16.04.2021 με κωδικό αναφοράς ..., αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.) στις 21.04.2021, με μοναδικό κωδικό Αριθμό Διαδικτυακής Ανάρτησης Μητρώου (Α.Δ.Α.Μ.) ... καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. όπου έλαβε συστημικό αριθμό

4. Επειδή, ο επίμαχος διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του και της προϋπολογισθείσας δαπάνης του, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή, έχει ασκηθεί: α) εμπρόθεσμα, δοθέντος ότι ο προσφεύγων, έλαβε γνώση της προσβαλλόμενης Απόφασης της αναθέτουσας αρχής στις 22.07.2021, η δε 10^η ημέρα της αποκλειστικής προθεσμίας άσκησης προσφυγής ήταν ημέρα Κυριακή, ήτοι αργία β) με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου που παρατίθεται στο Παράρτημα Ι του ΠΔ .../2017 και γ) είναι νομίμως υπογεγραμμένη.

6. Επειδή με την προσβαλλόμενη Απόφαση της αναθέτουσας αρχής αποφασίσθηκε η έγκριση των Πρακτικών 1 και 2 που αφορούν στα στάδια («Δικαιολογητικά Συμμετοχής», «Τεχνική Προσφορά» και «Οικονομική Προσφορά»), στο πλαίσιο της επίμαχης διαδικασίας υπό στοιχείο 2 της παρούσας, όπου αποφασίσθηκε για το τμήμα 3 ο ορισμός ως προσωρινού αναδόχου του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (αρ. προσφοράς ...) που καλύπτει την άτυπη ένωση εταιριών Α) «...», και διακριτικό τίτλο «...» οδός ..., αριθ. ..., ΤΚ —..., ΑΦΜ ..., Β) «...», και διακριτικό τίτλο «...» ..., ΤΚ .., ..., ΑΦΜ ... η οποία συνεστήθη με το από 17/5/2021 συμφωνητικό,

με ποσό των εκατό εβδομήντα έξι χιλιάδων εννιακοσίων σαράντα οκτώ ευρώ (176.948,00 €) συμπεριλαμβανομένου του αναλογούντος Φ.Π.Α.

7. Επειδή, ο προσφεύγων, ως προσφέρων του οποίου η προσφορά κρίθηκε αποδεκτή θεμελιώνει προφανές έννομο συμφέρον ως προς την άσκηση της υπό εξέτασης προσφυγής και εν προκειμένω στη ζημία του από την παράνομη, ως ισχυρίζεται, αποδοχή της προσφοράς του προσωρινού αναδόχου και στο επιδιωκόμενο όφελος από την απόρριψη της προσφοράς του τελευταίου, επιδιώκοντας ευλόγως να του ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση για το Τμήμα με α/α 3 του διαγωνισμού έχοντας καταταγεί 2^{ος} σε σειρά μειοδοσίας.

8. Επειδή, στις 05.08.2021, η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής σε κάθε ενδιαφερόμενο και απέστειλε στην ΑΕΠΠ τις από 12.08.2021 απόψεις της επί της προσφυγής τις οποίες δεν κοινοποίησε στους ενδιαφερομένους.

9. Επειδή ο παρεμβαίνων άσκησε την από 13.08.2021 παρέμβαση του ο οποίος με προφανές έννομο συμφέρον αιτείται τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης με την οποία και ανακηρύχθηκε προσωρινός ανάδοχος για την επίμαχη ομάδα 3.

10. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω νομίμως και παραδεκτώσ ασκείται η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή και η ασκηθείσα παρέμβαση και καταρχήν νομίμως εισάγεται ενώπιον του 7^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ, σε συνέχεια της με αρ. .../03.08.2021 Πράξης της Προέδρου του.

11. Επειδή, ο προσφεύγων κατόπιν παράθεσης σχετικού ιστορικού και θεμελίωσης του παραδεκτού της προσφυγής του ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη πρέπει να ακυρωθεί τόσο αναφορικά με την αποδοχή της προσφοράς του ήδη παρεμβαίνοντος για το επίμαχο τμήμα. Ειδικότερα,

κατόπιν παράθεσης νομολογίας περί της συνδρομής των τεχνικών προδιαγραφών κατά το χρόνο κατάθεσης της προσφοράς, επί ποινή απόρριψης της προσφοράς σε διαφορετική περίπτωση ισχυρίζεται :

« 3) Μη πλήρωση συγκεκριμένων τεχνικών προδιαγραφών στην τεχνική προσφορά της «...». 1ος λόγος απόρριψης Συγκεκριμένα, όπως ρητά ορίζεται στην τεχνική προδιαγραφή με Α/Α ... του Πίνακα Τεχνικής Συμμόρφωσης «Π.Τ.Σ.-007: Μη επανδρωμένα αεροσκάφη (Drones)» του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ II – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα Αρχή) της διακήρυξης, αναφορικά με την εκπαίδευση των χειριστών, απαιτείται η εκπαίδευση να διαχωρίζεται στα ακόλουθα σκέλη, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται (η υπογράμμιση δική μας): «Πιστοποιημένη εκπαίδευση χειριστών ΣμηΕΑ, βάσει της σχετικής νομοθεσίας και των προτύπων της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας», στην αμέσως επόμενη τεχνική προδιαγραφή με Α/Α 50 απαιτείται: «Να προσφερθεί πρόγραμμα θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης για πέντε άτομα σε πιστοποιημένο & αναγνωρισμένο από την Υ.Π.Α. εκπαιδευτικό κέντρο χειριστών ΣμηΕΑ, σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.». Το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, προδιαγράφεται από τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2019/947 της Επιτροπής της 24ης Μαΐου 2019 (Σχετικό 8) για τους κανόνες που διέπουν τη λειτουργία μη επανδρωμένων αεροσκαφών (L 152/45 11.06.2019) και τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2019/945 της Επιτροπής της 12ης Μαΐου 2019 (Σχετικό 9) για συστήματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών και φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων επανδρωμένων αεροσκαφών τρίτων χωρών (L 152/1 11.06.2019), οι οποίοι αμφότεροι είναι ελεύθερα προσβάσιμοι στο διαδίκτυο και μεταξύ άλλων, στον ακόλουθο σύνδεσμο ([link](#)): ... Συναφώς, αναφέρουμε ότι δυνάμει της με αριθμό πρωτοκόλλου απάντησης της αναθέτουσας αρχής επί ερωτήματος που

υπέβαλε η εταιρεία «...», δόθηκαν οι ακόλουθες διευκρινίσεις (η υπογράμμιση δική μας): «Το προσφερόμενο σύστημα θα ενταχθεί στην ειδική κατηγορία πιστοποίησης κατά ΥΠΑ/EASA βάση των οδηγιών (ΕΕ) 945/2019 και 947/2019 (Σχετικά 8 & 9), και βάση του (...) το οποίο ο φορέας θα καταθέσει στην ΥΠΑ για να λάβει σχετική Άδεια Πτήσης (Permit to Fly), το προσφερόμενο πρόγραμμα εκπαίδευσης που θα λάβει ο φορέας θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες του ... και να γίνει αποδεκτό από την ΥΠΑ. Για τον λόγο αυτό η προσφερόμενη εκπαίδευση χωρίζεται σε δυο στάδια: 1. Κατά τύπο, εκπαίδευση η οποία παρέχεται από τον κατασκευαστή του συστήματος, και 2. Κατά ΥΠΑ/EASA, εκπαίδευση η οποία παρέχεται από πιστοποιημένο Εκπαιδευτικό κέντρο της ΥΠΑ, το οποίο έχει γνώση των απαραίτητων ενεργειών που πρέπει να διεκπεραιωθούν για την λήψη της σχετικής πιστοποίησης.». Ενόψει της ανωτέρω δοθείσας διευκρίνισης, κατέστη πέραν πάσης αμφιβολίας σαφές προς όλους τους συμμετέχοντες στον διαγωνισμό, οικονομικούς φορείς ότι η αναθέτουσα αρχή, με τις επίμαχες τεχνικές προδιαγραφές, απαιτεί ρητά το προσφερόμενο πρόγραμμα εκπαίδευσης να είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες του ... και να γίνει αποδεκτό από την Υ.Π.Α. Ωστόσο, η εταιρεία «....» απέτυχε να συμμορφωθεί με την ανωτέρω ρητή και μάλιστα επί ποινή αποκλεισμού της προσφοράς της, απαίτηση των τεχνικών προδιαγραφών της διακήρυξης, καθώς σε κανένα σημείο της προσφοράς της ΔΕΝ αναφέρει ότι πράγματι το προσφερόμενο από αυτήν πρόγραμμα εκπαίδευσης είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες του ..., προκειμένου να γίνει αποδεκτό από την Υ.Π.Α., υπό την έννοια ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας, έχει γνώση των απαραίτητων ενεργειών που πρέπει να διεκπεραιωθούν για την λήψη της σχετικής πιστοποίησης, κατά τα ανωτέρω αναφερόμενα. Αντιθέτως, στην παράγραφο 9 της υποβληθείσας τεχνικής προσφοράς της ως άνω εταιρείας (Σχετικό 5), η προσφερόμενη από την

τελευταία, εκπαίδευση, περιορίζεται στις παρακάτω κατηγορίες, οι οποίες για τους λόγους που αναπτύσσουμε ευθύς κατωτέρω, είναι επί της ουσίας ασύμβατες με το προσφερόμενο σύστημα, αλλά και το επιχειρησιακό πλάνο της αναθέτουσας αρχής εν συνόλω αυτό προσδιορίζεται από τις υπό κρίση τεχνικές απαιτήσεις της διακήρυξης. Ειδικότερα, η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία προσφέρει στην τεχνική προσφορά της: - Ανοιχτή Κατηγορία A1, A2, A3. Η έγκριση πτήσεων στις εν λόγω κατηγορίες ισχύει μόνο για πτήσεις εντός οπτικού πεδίου του χειριστή (VLOS) και δεν σχετίζεται με την κτήση SORA από την αναθέτουσα αρχή (Σχετικό 8, βλ. Κανονισμό 2019/947, Άρθρο με τίτλο «Ανοιχτή» κατηγορία πτητικών λειτουργιών ΣμηΕΑ, στοιχείο δ, όπου ρητά ορίζεται ότι: «ο χειριστής εξ αποστάσεως διατηρεί ανά πάσα στιγμή το μη επανδρωμένο αεροσκάφος σε λειτουργία VLOS, εκτός εάν η πτήση πραγματοποιείται σε λειτουργία «ακολουθήσέ με» ή εάν χρησιμοποιείται παρατηρητής μη επανδρωμένου αεροσκάφους κατά τα προβλεπόμενα στο μέρος Α του παραρτήματος»). Επιπλέον, στις σχετικές παραγράφους των προαναφερθέντων Κανονισμών, αναφέρεται ρητά ότι για οποιαδήποτε ένταξη στις εν λόγω κατηγορίες, τα ΣμηΕΑ θα πρέπει να φέρουν Σήμανση C (C1, C2, C3, κλπ.), η οποία σε καμία περίπτωση δεν αντιστοιχεί στο προσφερόμενο από την ανταγωνίστρια εταιρεία, ΣμηΕΑ. Εξάλλου, είναι απορίας άξιο το πώς είναι δυνατόν να μην υπάρχει οποιαδήποτε σχετική αναφορά περί τούτου στην προσφορά της εταιρείας «...», δεδομένου ότι η σήμανση αυτή εφαρμόζεται σε ΣμηΕΑ, τα οποία διατίθενται στο ράφι εμπορικών καταστημάτων και αποτελούν προϊόντα «off the shelf». - ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ [STS - 1 AND 2]. Η παρεχόμενη από την ως άνω εταιρεία, εκπαίδευση στην Ειδική κατηγορία, δεν καλύπτει την απαίτηση της διακήρυξης για λήψη άδειας πτητικής εκμετάλλευσης βάσει SORA, όπως απερίφραστα αναφέρεται στην παραπάνω διευκρίνιση. Αντιθέτως, προσφέρεται εκπαίδευση βάσει Στάνταρ Σεναρίων –

Standard Scenario 1 & Standard Scenario 2 (STS-01 & STS 02), δηλαδή προκαθορισμένων σεναρίων, τα οποία σε κάθε περίπτωση, είναι ακατάλληλα προς επιχειρησιακή αξιοποίηση από την αναθέτουσα αρχή, δεδομένου ότι το STS-01 προορίζεται αποκλειστικά για πτήσεις εντός οπτικού πεδίου του χειριστή, ενώ το STS-02 προορίζεται αποκλειστικά και μόνο για πτήσεις, πέραν της οπτικής επιτήρησης του χειριστή, αλλά με την προϋπόθεση ότι υπάρχει επιτηρητής εναέριας κυκλοφορίας σε απόσταση δύο (2) χιλιομέτρων από τον χειριστή του ΣμηΕΑ ο οποίος και θα έχει οπτική επαφή με το αερόχημα, η δυνατότητα πτήσης του οποίου, είναι επιτρεπτή μέχρι το οπτικό πεδίο του «επιτηρητή» του (Σχετικό 6 ... σελίδες 16 και 21 αντίστοιχα) Κατά συνέπεια, όπως προκύπτει πέραν πάσης αμφιβολίας από τα ανωτέρω αναλυτικά εκτεθέντα, καμία από τις προσφερόμενες κατηγορίες εκπαίδευσης της εταιρείας «...» δεν ανταποκρίνεται στις απαιτούμενες τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης και ως εκ τούτου, δεν καλύπτει αυτές, καθιστώντας την τεχνική προσφορά της ανωτέρω εταιρείας, απορριπτέα.

2ος λόγος απόρριψης Επιπρόσθετα, στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V – Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς (Προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα Αρχή), στον Πίνακα Οικονομικής Προσφοράς για το Τμήμα με α/α ...της διακήρυξης (σελ. 86 αυτής), μεταξύ των συμβατικών παραδοτέων, τα οποία οφείλουν να συνοδεύουν τα προσφερόμενα Μη Επανδρωμένα Αεροσκάφη (ΣμηΕΑ) εκάστου συμμετέχοντος οικονομικού φορέα, απαιτείται ρητά να συμπεριλαμβάνεται και «Τεχνική υποστήριξη τριών ετών (3)». Εντούτοις, καίτοι στην παράγραφο 8 της υποβληθείσας προσφοράς της εταιρείας «...» γίνεται μνεία ότι προσφέρεται από την τελευταία τεχνική υποστήριξη, αυτή δεν περιγράφεται επαρκώς και με πλήρη σαφήνεια, με συνέπεια να μην καθίσταται σαφές (και άρα αξιολογητέο), τι ακριβώς θα παραλάβει η αναθέτουσα αρχή και τι ακριβώς καλύπτει εν τοις πράγμασι η προσφερόμενη τεχνική υποστήριξη.

Κατά συνέπεια, εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι η προσφερόμενη από την εταιρεία «...» τεχνική υποστήριξη, δεν ανταποκρίνεται στις απαιτούμενες τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης και ως εκ τούτου, δεν καλύπτει αυτές, καθιστώντας την τεχνική προσφορά της ανωτέρω εταιρείας, απορριπτή.

3ος λόγος απόρριψης Περαιτέρω, στις τεχνικές προδιαγραφές με Α/Α 27-38 του Πίνακα Τεχνικής Συμμόρφωσης «Π.Τ.Σ.- 007: Μη επανδρωμένα αεροσκάφη (Drones)» του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΙΙ – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα Αρχή) της διακήρυξης, αναφέρονται αναλυτικά τα τεχνικά χαρακτηριστικά που πρέπει να διαθέτει επί ποινή αποκλεισμού της προσφοράς, ο απαιτούμενος Φορητός Επίγειος Σταθμός Εδάφους (GCS) που προσφέρει έκαστος υποψήφιος. Σύμφωνα με το περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς της εταιρείας «...», το προσφερόμενο αυτήν GCS και προφανώς και οι ενσωματωμένες σε αυτό τηλεπικοινωνίες μεταφοράς, τηλεμετρίας και video, είναι βασισμένες στο εμπορικό προϊόν ... (βλ. σχετικά το link ...), το οποίο κατασκευάζεται από την εταιρεία με την επωνυμία «...» (βλ. σχετικό link ...). Ωστόσο, το προϊόν αυτό μεταφέρει τα δεδομένα εικόνας και τηλεμετρίας, δημιουργώντας μια ασύρματη σύνδεση αρχιτεκτονικής point to point με το αερόχημα, ενώ δεν υποστηρίζει δικτύωση τύπου mesh, η οποία είναι απαραίτητη για την υλοποίηση του συστήματος αναμετάδοσης (repeater), όπως ρητά απαιτείται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V – Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς (Προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα Αρχή), στον Πίνακα Οικονομικής Προσφοράς για το Τμήμα με α/α 3 της διακήρυξης (σελ. 86 αυτής) και περιλαμβάνεται πέραν πάσης αμφιβολίας, στα παραδοτέα του εν λόγω πίνακα, όπως το συγκεκριμένο παραδοτέο περιγράφεται στο κεφάλαιο 5 της προσφοράς της ως άνω εταιρείας. Συνεπώς, εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι η προσφερόμενη από την ανταγωνίστρια εταιρεία, διάταξη ασύρματων ζεύξεων, εν τοις πράγμασι

καθιστά αδύνατη την υλοποίηση του συστήματος αναμετάδοσης, καθώς βασίζεται σε εμπορικό προϊόν συγκεκριμένων και πολύ περιορισμένων δυνατοτήτων, το οποίο είναι αδύνατο να παραμετροποιηθεί και να αναδιαμορφωθεί κατά τρόπο, ώστε να υποστηρίξει ασύρματη δικτύωση τύπου mesh, σύμφωνα με τα ανωτέρω εκτεθέντα. Επιπροσθέτως αναφέρουμε ότι η περιγραφή του συστήματος αναμετάδοσης κρίνεται τουλάχιστον παραπλανητική, καθώς απεικονίζει την λύση του repeater ως μια φορητή βαλίτσα χωρίς κεραίες ή άλλου τηλεπικοινωνιακές υποδομές. Κατά συνέπεια, όπως ευχερώς προκύπτει από όσα αναλύθηκαν εκτενώς ανωτέρω, η τεχνική προσφορά της εταιρείας «...» δεν καλύπτει τα τεχνικά χαρακτηριστικά που πρέπει να διαθέτει ο απαιτούμενος από τη διακήρυξη, Φορητός Επίγειος Σταθμός Εδάφους (GCS) και ως εκ τούτου η τεχνική προσφορά της ανωτέρω εταιρείας, πρέπει να απορριφθεί.

4ος λόγος απόρριψης Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 2.4 της διακήρυξης με τίτλο «Κατάρτιση-Περιεχόμενο Προσφορών», παρ. 2.4.2 με τίτλο «Χρόνος και Τρόπος υποβολής προσφορών», υποπαρ. 2.4.2.1. (σελ. 27), ορίζεται ότι (η υπογράμμιση δική μας): «2.4.2.1. Οι προσφορές υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους ηλεκτρονικά, μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζει η παρούσα διακήρυξη, στην Ελληνική Γλώσσα, σε ηλεκτρονικό φάκελο, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον ν.4412/2016, ιδίως άρθρα 36 και 37 και την Υπουργική Απόφαση αριθμ. ... «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)». Για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό το οποίο

χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/EK και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της Υ.Α. 56902/215 “Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ)» (ΦΕΚ Β 1924/02.06.2017) και να εγγραφούν στο ηλεκτρονικό σύστημα (ΕΣΗΔΗΣ- Διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr) ακολουθώντας την διαδικασία εγγραφής του άρθρου 5 της ίδιας Υ.Α. [...]». Συναφώς, στην παρ. 3 του άρθρου 8 με τίτλο «Επικοινωνία και διακίνηση εγγράφων» της υπ’ αριθμ. 56902/215/02.06.2017 Κ.Υ.Α. των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, με τίτλο «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)» (ΦΕΚ Β’ 1924/02.06.2017), ορίζεται ότι: «Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν μέσω του Συστήματος τα κατά περίπτωση έγγραφα που έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τους ίδιους υπογεγραμμένα με εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/EK (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της παρούσας.», ενώ ομοίως, στην υποπαρ. 1.2.1 της παρ. 1 του άρθρου 15 με τίτλο «Υποβολή Προσφορών-Αιτήσεων Συμμετοχής», ορίζεται ότι: «1.2.1 Τα στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά» υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF) και εφόσον έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική

υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου της υπογραφής.». Ενόψει των ανωτέρω προβλεπόμενων στις διατάξεις που συνθέτουν το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού και όπως έχει κριθεί παγίως από την Α.Ε.Π.Π. (βλ. ad hoc ΑΕΠΠ 520/2019, 1122/2020, 369/2020, 1083-1084/2020, 40/2021 και ιδίως 1433/2020 σκέψεις 24-26) (η υπογράμμιση δική μας), «24. ...η νομότυπη υποβολή των δικαιολογητικών συμμετοχής και της τεχνικής προσφοράς εκάστου συμμετέχοντος, οφείλει να γίνει σε μορφή Portable Document Format (.pdf) και εφόσον έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο τον συμμετέχοντα οικονομικό φορέα, φέρουν υποχρεωτικά για τη νομότυπη υποβολή τους εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην προαναφερθείσα διάταξη. Η δε επικαλούμενη από την αναθέτουσα αρχή, διάταξη του άρθρου 5 της προαναφερθείσας Υ.Α., είναι πέραν πάσης αμφιβολίας δεδομένο ότι αφορά αποκλειστικά και μόνο τη διαδικασία εγγραφής και ταυτοποίησης οικονομικού φορέα στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. και με κανένα τρόπο δεν υποκαθιστά την υποχρέωση ψηφιακής υπογραφής των εγγράφων που υποβάλλονται με την προσφορά του υποψηφίου σε μία διαγωνιστική διαδικασία, η οποία ρυθμίζεται αποκλειστικά από το άρθρο 15 της ίδιας Υ.Α. Εξάλλου, όπως παγίως έχει κριθεί και από την Α.Ε.Π.Π. (βλ. ενδεικτικά ΑΕΠΠ 520/2019, Εισηγήτρια Χ. Χαραλαμποπούλου, πρβλ. ΑΕΠΠ 118/2019 και 38/2020) με τον αποκλειστικό τρόπο ψηφιακής υπογραφής των εγγράφων που έχουν συνταχθεί από τον ίδιο τον υποβάλλοντα αυτά οικονομικό φορέα, αναλαμβάνεται, έναντι της αναθέτουσας αρχής, η ευθύνη για την αλήθεια και την ακρίβεια των δηλουμένων και υφίσταται βεβαιότητα ότι τα εν λόγω στοιχεία της προσφοράς προέρχονται πράγματι από το πρόσωπο που τα υπογράφει. Επομένως, δεν παρίστανται νομότυπα τα έγγραφα που δεν είναι ψηφιακά

υπογεγραμμένα από τον υποβάλλοντα προσφορά οικονομικό φορέα, από τον οποίο φέρεται ότι συντάχθηκαν και, για τον λόγο αυτό, δεν δύναται να ληφθούν υπόψη προς εκπλήρωση από τον προσφέροντα της υποχρέωσης υποβολής τους (βλ και ΔΕφαΘ 136/2018 σκ.15). Σε συνέχεια των ανωτέρω, θεωρείται δεδομένη η γνώση κάθε ευλόγως ενημερωμένου και επιδεικνύοντας τη συνήθη επιμέλεια υποψηφίου, ότι οι διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης, που προκηρύσσονται από αναθέτουσες αρχές, εκτιμώμενης αξίας άνω των εξήντα χιλιάδων ευρώ (60.000,00 €) προ Φ.Π.Α., όπως εν προκειμένω, διενεργούνται μέσω Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., ήτοι με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στα άρθρα 22, 36 και 37 του Ν. 4412/2016. Συναφώς, δεν μπορεί βάσιμα να αμφισβητηθεί η πλήρης επίγνωση εκάστου εν δυνάμει υποψηφίου οικονομικού φορέα, ότι, τα έγγραφα που υποβάλλονται με την προσφορά του και έχουν συνταχθεί ή παραχθεί από τον ίδιο, υπογράφονται υποχρεωτικά και μάλιστα επί ποινή αποκλεισμού της προσφοράς του ψηφιακά από αυτόν και για τον λόγο αυτό, οφείλει έκαστος συμμετέχων να διαθέτει εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, σύμφωνα με τα ρητά αναφερόμενα στο άρθρο 15 της υπ' αριθμ. ...Υ.Α., την οποία θέτει επί των ως άνω εγγράφων, όπως αυτά αποτελούν το περιεχόμενο του φακέλου των δικαιολογητικών συμμετοχής του και της τεχνικής προσφοράς του. Τα αυτά επιβεβαιώνονται άλλωστε και από την αδιάστικτη διατύπωση της υποπαρ. 2.4.2.1. της διακήρυξης (σελ. 28), βάσει της οποίας, προκύπτει άνευ άλλου τινός ότι για τη νόμιμη συμμετοχή τους στον διαγωνισμό, οφείλουν όλοι οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς να διαθέτουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή και να εγγραφούν στο ηλεκτρονικό σύστημα (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. - Διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr) κατά τα ως άνω εκτεθέντα. [...]. 25.Επειδή, επιπρόσθετα, η αντιθέτως υποστηριζόμενη ερμηνεία από την αναθέτουσα

αρχή και την παρεμβαίνουσα, περί μη υποχρεωτικής ψηφιακής υπογραφής του εγγράφου τεχνικής προσφοράς της τελευταίας (βλ. συνημμένο στην προσφορά της ηλεκτρονικό αρχείο με τίτλο «ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ.pdf»), θα οδηγούσε, εάν γινόταν δεκτή, σε καταστρατήγηση των αρχών περί λειτουργίας του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ και ασφαλώς και της αρχής τυπικότητας και της νομιμότητας της διαδικασίας, που ρητά, κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα, απαιτούν τη θέση ψηφιακής υπογραφής στα έγγραφα που συντάσσονται από τον ίδιο τον προσφέροντα (βλ. ΑΕΠΠ 1/2018, σκέψη 28 και επομ, ΑΕΠΠ 22/2019, σκέψη 31). Υπογραμμίζεται ότι στο πλαίσιο εφαρμογής του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. και με σκοπό την απρόσκοπτη λειτουργία του συστήματος, όπως και την ορθή ηλεκτρονική διαβίβαση και παραλαβή των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής, απαιτείται οι χρήστες του (οικονομικοί φορείς), να διαθέτουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, η οποία χορηγείται υπό τις ειδικότερες προϋποθέσεις του νόμου (βλ. και ΑΕΠΠ 80/2018, σκέψη 33). Άλλωστε, δεν τίθεται εν αμφιβόλω ότι τα αυτά προβλέπει και το ίδιο το κανονιστικό πλαίσιο της επίμαχης διαγωνιστικής διαδικασίας, με βάση τα οριζόμενα στην υποπαρ. 2.4.2.1 της διακήρυξης, απαιτώντας απερίφραστα, ως αποκλειστικό τύπο υπογραφής εγγράφων και ως εκ τούτου, βεβαιώσεως της γνησιότητας και της ημεροχρονολογίας τους, όπως εξάλλου συμβαίνει σε κάθε διενεργούμενο μέσω Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ διαγωνισμό, την προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή του ίδιου του εκδότη του υπογεγραμμένου εγγράφου. Συνακόλουθα, η μη θέση της προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής, ουδόλως δύναται να αναπληρωθεί με οιοδήποτε άλλο μέσο, ακριβώς λόγω της ανεπιφύλακτης αποδοχής των όρων του επίμαχου διαγωνισμού από τους μετέχοντες και δη από την ίδια την παρεμβαίνουσα. Επομένως, η διακήρυξη δια της θέσπισης απαίτησης κατοχής ψηφιακής υπογραφής και δια αυτής υπογραφής κάθε εγγράφου συντασσόμενου από τους υποψήφιους οικονομικούς φορείς, απαίτησε εκ των

προτέρων και δια μόνης της ως άνω απαίτησης, πλήρη απόδειξη βεβαιότητας γνησίου και χρόνου υπογραφής και δη κατά τον ειδικότερο τρόπο της χρήσης προηγμένης ηλεκτρονικής/ψηφιακής υπογραφής. Σύμφωνα, λοιπόν, με την οικεία διακήρυξη, για το παραδεκτό της προσφοράς τους, οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να υπογράψουν με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή όλα τα έγγραφα της προσφοράς που συντάσσονται/παράγονται από τους ίδιους, ενώ ο ασφαλής χρόνος υποβολής της προσφοράς τους αποδεικνύεται μέσω των υπηρεσιών χρονοσήμανσης, δηλαδή με ηλεκτρονική επιβεβαίωση λήψης αυτής από τους πιστοποιημένους φορείς παροχής των εν λόγω υπηρεσιών προς τον χρήστη οικονομικό φορέα, η οποία διαβιβάζεται σε αυτόν μέσω του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. με ασφαλή κρυπτογραφημένο τρόπο και η οποία επέχει θέση εγγράφου βέβαιης χρονολογίας. Η παρεμβαίνουσα, όμως, δια της υποβολής της τεχνικής προσφοράς της με τον ως άνω τρόπο, παραβίασε τη ρητή αυτή απαίτηση, καθώς υπέβαλε στον διαγωνισμό, έγγραφο, παραχθέν/συνταχθέν από την ίδια, παραλείποντας ωστόσο να θέσει επ' αυτού την απαιτούμενη εκ του νόμου και της διακήρυξης, ηλεκτρονική υπογραφή του ίδιου του εκδότη των εν λόγω εγγράφων. Συνεπώς, η υποβληθείσα τεχνική προσφορά της, ουδέν αποδεικτικό αποτέλεσμα παράγει κατά νόμο και κατά το κανονιστικό περιεχόμενο της διακήρυξης. [...]». Εν προκειμένω ωστόσο, η ηλεκτρονική υπογραφή της ανταγωνίστριας εταιρείας δεν πληροί τις ανωτέρω προδιαγραφές, όπως καθορίζονται από το κανονιστικό πλαίσιο διεξαγωγής του διαγωνισμού και αναλυτικά παρατέθηκαν ανωτέρω, καθώς δεν προκύπτει η νόμιμη υπογραφή των εγγράφων της προσφοράς της, σύμφωνα με τις επίμαχες διατάξεις. Συγκεκριμένα, διαπιστώνεται χρονοσήμανση της υπογραφής του νομίμου εκπροσώπου αυτής, από τον υπολογιστή του υπογράφοντος και όχι με συγχρονισμό με την τον εθνικό χρόνο της Α.Π.Ε.Δ. και τις ειδικότερες διαδικασίες και τον τρόπο ηλεκτρονικής επιβεβαίωσης της

λήψης εγγράφων και της ασφαλούς χρονοσήμανσης, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. ... Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 401/22.02.2013) (Σχετικό 7). Με βάση τα ως άνω εκτεθέντα, προκύπτει ότι η υπογραφή της προσφοράς της ανταγωνίστριας εταιρείας δεν τεθεί νόμιμα, καθιστώντας την προσφορά της απορριπτέα, δεδομένου ότι αναφορικά με τους ηλεκτρονικά διεξαγόμενους διαγωνισμούς, ο μόνος αποδεκτός από τις αναθέτουσες αρχές τρόπος απόδειξης για την ημερομηνία και την ώρα που έχει υπογραφεί ψηφιακά ένα έγγραφο είναι μέσω της χρονοσήμανσης, βάσει εθνικού χρόνου και όχι σύμφωνα με την ημερομηνία και ώρα που αναγράφει ο υπολογιστής του υπογράφοντος, όπως η Αρχή Πιστοποίησης Ελληνικού Δημοσίου (Α.Π.Ε.Δ.) εγγυάται και διασφαλίζει την εφαρμογή της Πολιτικής Χρονοσήμανσης σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Εξάλλου, όπως συνιστάται αρκετές φορές κατά την εγκατάσταση της ψηφιακής υπογραφής, εξαιτίας του ότι δεν γίνονται οι απαραίτητες ρυθμίσεις, ώστε η ψηφιακή υπογραφή να έχει χρονοσήμανση μέσω της Αρχής Πιστοποίησης Ελληνικού Δημοσίου, απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή από τους οικονομικούς φορείς, καθώς, όπως ήδη εκτέθηκε, η μη ύπαρξη ασφαλούς χρονοσήμανσης είναι αιτία αποκλεισμού προσφορών από ηλεκτρονικούς διαγωνισμούς. Ενδεικτικά επί του επίμαχου ζητήματος, δείτε από το site της και Ως εκ τούτου, η προσφορά της ως άνω εταιρείας δεν φέρει νόμιμη υπογραφή και έπρεπε να απορριφθεί.

12. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή δεν κοινοποίησε τις απόψεις της στους ενδιαφερομένους καίτοι κλήθηκε να πράξει τούτο με την με αρ. .../2021 Πράξη Προέδρου του κρίνοντος Κλιμακίου και δεν δύνανται να ληφθούν υπόψη.

13. Επειδή ο παρεμβαίνων ομοίως κατόπιν παράθεσης σχετικού ιστορικού και θεμελίωσης του παραδεκτού της παρέμβασης του ισχυρίζεται ότι «Α. Επί του 1ου λόγου απόρριψης..... Ο ανωτέρω ισχυρισμός της προσφεύγουσας είναι προδήλως ψευδής καθώς, όπως προκύπτει από τα

έγγραφα που περιλαμβάνονται στην προσφορά μας, παρέχεται πιστοποιημένη εκπαίδευση κατά τον ισχύοντα κανονισμό της ΥΠΑ, που διέπει την εν λόγω δραστηριότητα. Συγκεκριμένα, στον πίνακα συμμόρφωσης της προσφοράς μας (ΣΧΕΤ. 06) αποδεχθήκαμε πλήρως και ανεπιφύλακτα όλα τα σχετικά κριτήρια και συγχρόνως στην τεχνική προσφορά μας (ΣΧΕΤ. 07) αναφέρουμε ότι λάβαμε υπόψη το σύνολο των απαιτήσεων της διακήρυξης καθώς και όλων των διευκρινίσεων, που δόθηκαν και κοινοποιήθηκαν στους οικονομικούς φορείς (σελ.4 ΣΧΕΤ. 07) για την προετοιμασία της προσφοράς μας. Επίσης, στην παράγραφο 9 της τεχνικής προσφοράς μας (σελ.34 του ΣΧΕΤ. 07) βεβαιώνουμε με σαφήνεια ότι η ένωση εταιρειών (EFA-UCANDRONE), σε συνεργασία με την εταιρεία ..., θα παρέχει πιστοποιημένη εκπαίδευση χειριστών ΣμηΕΑ βάσει σχετικής νομοθεσίας και προτύπων Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (Απαίτηση με ΑΑ 20 του ΠΤΣ-007 του ΣΧΕΤ. 04-σελ 63). Στην ίδια σελίδα της τεχνικής προσφοράς μας (σελ. 34 του ΣΧΕΤ. 07) αναφέρεται ότι (η υπογράμμιση δική μας): «Το πρόγραμμα εκπαίδευσης που προσφέρεται περιλαμβάνει θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση για πέντε άτομα σε πιστοποιημένο & αναγνωρισμένο από την Υ.Π.Α. εκπαιδευτικό κέντρο χειριστών ΣμηΕΑ, σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο». Τέλος, προκύπτει με σαφήνεια στην τεχνική μας προσφορά (παράγραφος 9, σελ.34 ΣΧΕΤ. 07) ότι το πρόγραμμα εκπαίδευσης είναι προτεινόμενο, καθώς αναφερόμαστε αναλυτικά σε όλες τις ενότητες της εκπαίδευσης για οποιαδήποτε κατηγορία ΣμηΕΑ σε πλήρη συμμόρφωση με τα κανονιστικά πλαίσια που θέτει η ΥΠΑ. Άλλωστε, η ... κατέχει ήδη άδεια εκπαίδευσης στην ειδική κατηγορία κατά EASA βάση του (ΕΕ) 947/2019 και συγκεκριμένα στο PDRA-S01, το οποίο είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες/απαιτήσεις του αντίστοιχου SORA και έχει γίνει αποδεκτό από την ΥΠΑ (ΣΧΕΤ. 08 - Άδεια πτητικής λειτουργίας PDRA-S01 & ΣΧΕΤ. 09- Δήλωση του φορέα εκπαίδευσης

PDRA-S01). Συνεπώς καλύπτεται πλήρως η εν λόγω τεχνική απαίτηση, αφού η εκπαίδευση που θα λάβει η αναθέτουσα αρχή θα είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες του ... από πιστοποιημένο κέντρο εκπαίδευσης της ΥΠΑ, το οποίο σύμφωνα με τα ανωτέρω έχει πλήρως την γνώση των απαραίτητων ενεργειών, που πρέπει να διεκπεραιωθούν για την λήψη της σχετικής πιστοποίησης. Είναι προφανές ότι η τελική δομή της εκπαίδευσης θα καθοριστεί σε συνεννόηση με την Αναθέτουσα Αρχή (σελ. 34 της τεχνικής προσφοράς μας -ΣΧΕΤ. 07), γεγονός που είναι σημαντικό ώστε η ένωση εταιρειών μας να αντιληφθεί σε βάθος το επιχειρησιακό πλαίσιο χρήσης με τις όποιες ιδιαιτερότητες του τόπου και τρόπου επιχειρήσεων από τον ίδιο τον τελικό χρήστη. Τα στοιχεία αυτά και οι ακριβείς επιχειρησιακές απαιτήσεις δεν αναλύονται στα έγγραφα της διακήρυξης, ώστε να είναι σε θέση κάθε συμμετέχων οικονομικός φορέας να προβεί σε σχεδιασμό του οριστικού προγράμματος εκπαίδευσης a priori, δεδομένου ότι δεν είναι και το ζητούμενο από την διακήρυξη. Συνεπώς, υπάρχει ρητή δέσμευση της ένωσης εταιρειών μας να παράσχει εκπαίδευση σύμφωνα με τα όσα ορίζει η ΥΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των αναγκών του ..., το οποίο εμπίπτει στο πρόγραμμα εκπαίδευσης της Ειδικής Κατηγορίας (Specific Category). Επισημαίνεται ακόμα ότι ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας εταιρείας ότι δήθεν τα προκαθορισμένα σενάρια – Standard Scenario 1 & Standard Scenario 2 (STS-01 & STS-02) καθώς και τα σενάρια που εμπίπτουν στην ανοιχτή κατηγορία (A1, A2, A3) είναι ακατάλληλα προς επιχειρησιακή αξιοποίηση από την αναθέτουσα αρχή, αποτελούν αυθαίρετη εκτίμηση της προσφεύγουσας, την οποία ουδόλως τεκμηριώνει αλλά και ούτε υπάρχει σχετική μνεία στην προσβαλλομένη από την αναθέτουσα. Για όλους τους παραπάνω λόγους, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας είναι προδήλως αβάσιμος και η προσφυγή της θα πρέπει να απορριφθεί.

B. Επί του 2ου λόγου απόρριψης... Ωστόσο, σε αντίθεση με τα όσα παραπλανητικά ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, η παροχή υπηρεσιών τεχνικής υποστήριξης δεν αποτελεί τμήμα της τεχνικής προσφοράς, ούτε περιλαμβάνεται στα Παραρτήματα I και II της διακήρυξης, όπου αναφέρονται οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και τεχνικές προδιαγραφές που πρέπει επί ποινή απαραδέκτου να πληρούνται (όρος 2.6.α της διακήρυξης) αλλά η μόνη αναφορά του όρου «τεχνική υποστήριξη» στη διακήρυξη, γίνεται στο Παράρτημα V - Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς (Προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα Αρχή) (σελ. 86 & 90 του ΣΧΕΤ. 04) όπου αναφέρεται ως μέρος των παραδοτέων. Στο πλαίσιο αυτό άλλωστε η ένωση των εταιρειών μας είχε καταθέσει σχετικό ερώτημα στην αναθέτουσα αρχή (ΣΧΕΤ. 05 - ερώτημα 11) ως εξής: «Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς (Προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα Αρχή), όσον αφορά την Οικονομική Προσφορά για το Τμήμα 3 Προμήθεια μη επανδρωμένων αεροσκαφών (Drones), εκτός των άλλων αναφέρει στον πρώτο πίνακα «Μη επανδρωμένα αεροσκάφη(ΣμηΕΑ) συνοδευόμενων από: • Τεχνική υποστήριξη τριών ετών(3). Δεδομένου ότι η συγκεκριμένη απαίτηση δεν αναφέρεται πουθενά σε άλλα σημεία της Διακήρυξης, παρακαλώ όπως διευκρινίσετε αν το παραπάνω αποτελεί απαίτηση και θα πρέπει να συμπεριληφθεί στην προσφορά». Επί του ανωτέρω ερωτήματος η διευκρίνιση της αναθέτουσας αρχής ήταν ως εξής: «Θα πρέπει να προσφέρεται από τον ανάδοχο τεχνική υποστήριξη τουλάχιστον τριών (3) ετών». Ως εκ τούτου με βάση τα ανωτέρω η ένωση των εταιρειών μας ορθώς και συμφώνως με τα όσα αναφέρονται στη διακήρυξη περιέλαβε την τεχνική υποστήριξη στην οικονομική της προσφορά (ΣΧΕΤ. 10). Περαιτέρω δε τον σχετικό όρο περί παροχής τεχνικής υποστήριξης για όλα τα προσφερόμενα είδη περιέλαβε η ένωσή μας και στην τεχνική προσφορά και συγκεκριμένα στην παράγραφο 8 αυτής (ΣΧΕΤ. 07),

όπως ομολογεί και η προσφεύγουσα, παρόλο που δεν ήταν ρητή απαίτηση της διακήρυξης. Επισημαίνεται άλλωστε ότι η αναθέτουσα αρχή δεν έχει συμπεριλάβει ειδικούς όρους και λεπτομερείς προδιαγραφές στα κείμενα της διακήρυξης αναφορικά με το περιεχόμενο της τεχνικής υποστήριξης αλλά αναφέρει απλά και μόνον την παροχή υπηρεσιών τεχνικής υποστήριξης τριών ετών ως τμήμα της οικονομικής προσφοράς. Επομένως, εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια κάθε συμμετέχοντα οικονομικού φορέα κατά πόσον θα εξειδικεύσει την προτεινόμενη τεχνική υποστήριξη με την τεχνική του προσφορά. Η προσφεύγουσα στην προσφορά της έδωσε μια περιγραφή της τεχνικής υποστήριξης (Χρόνος απόκρισης για την επίλυση προβλημάτων, αριθμός επισκέψεων στον πελάτη & υποστήριξη στην εκτέλεση δοκιμαστικών πτήσεων). Παρά ταύτα η τεχνική υποστήριξη δεν εξαντλείται στα ανωτέρω και μπορεί να περιλαμβάνει και άλλα στοιχεία όπως διαχείριση παλαιότητας, αναβαθμίσεις κτλ. Η ένωσή μας συμπεριέλαβε μεν το βασικό απαιτούμενο δηλαδή την προσφορά τεχνικής υποστήριξης για τρία (3) έτη αλλά επέλεξε να μην εξειδικεύσει αυτήν περαιτέρω, ώστε να είμαστε σε θέση να ικανοποιήσουμε τις ειδικότερες απαιτήσεις της αναθέτουσας κατά την ανάθεση της σύμβασης για την απαίτηση αυτή. Μάλιστα, όπως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα στην υπό κρίση προσφυγή της για την τεχνική υποστήριξη που προσφέρει η ένωσή μας «αυτή δεν περιγράφεται επαρκώς και με πλήρη σαφήνεια, με συνέπεια να μην καθίσταται σαφές (και άρα αξιολογητέο), τι ακριβώς θα παραλάβει η αναθέτουσα αρχή και τι ακριβώς καλύπτει εν τοις πράγμασι η προσφερόμενη τεχνική υποστήριξη». Όμως από την προκήρυξη δεν προκύπτει ότι η αναθέτουσα θα αξιολογήσει την προσφερόμενη τεχνική υποστήριξη ούτε οφείλει να το πράξει καθόσον σύμφωνα με τη διακήρυξη η κρίση της πρέπει να εξαντληθεί στην προσφορά ή μη της υποστήριξης των τριών (3) ετών. Πιθανή δε αξιολόγηση της αναθέτουσας επί της τεχνικής

υποστήριξης θα προσέκρουε στην αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων. Κατά τα παγίως δε κριθέντα, οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να υποβάλουν μόνον τα αξιούμενα από τη διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς και ειδικώς παραπέμπει, δικαιολογητικά και στοιχεία για την απόδειξη ιδιοτήτων ή γεγονότων κρίσιμων για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό, η δε αναθέτουσα αρχή δεν δύναται να προβεί σε αποκλεισμό διαγωνιζομένου από τη διαγωνιστική διαδικασία, λόγω μη προσκομίσεως διαφορετικών ή και επί πλέον από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικών συμμετοχής (βλ. ΕΑΣΤΕ 251/2018, 382/2015 5μ., 53, 19/2011, πρβλ. ΣΤΕ 3703/2010, 1329, 1616, 1619/2008). Συνακόλουθα λαμβάνοντας υπόψη ότι η προσφορά μας περιλαμβάνει αφενός ρητώς την σχετική υπηρεσία για όλα τα προσφερόμενα είδη, αφετέρου τη ρητή δέσμευσή μας για την παροχή της εν λόγω τεχνικής υποστήριξης, η μη αναφορά περαιτέρω στοιχείων δεν δύναται να οδηγήσει σε απόρριψη της προσφοράς μας. Τονίζεται δε, ότι το προσφερόμενο σύστημα σχεδιάζεται και κατασκευάζεται από την ένωση μας στην Ελλάδα και ως εκ τούτου η τεχνική υποστήριξή του για το διάστημα των τριών (3) ετών που απαιτείται, είναι πλήρως εξασφαλισμένη. Συνεπώς, η τεχνική υποστήριξη του παρεχόμενου συστήματος παρέχεται και αποτελεί μέρος της προσφοράς της ένωσης εταιρειών μας σε πλήρη συμμόρφωση με τα όσα απαιτούνται στην διακήρυξη, γεγονός που αξιολογήθηκε από την αναθέτουσα αρχή και ως εκ τούτου τα όσα αναφέρει η προσφεύγουσα είναι προδήλως αβάσιμα και για το λόγο αυτό θα πρέπει να απορριφθούν.

Γ. Επί του 3ου λόγου απόρριψης.... Ειδικότερα η προσφεύγουσα προβαίνοντας σε μια παντελώς αυθαίρετη ερμηνεία των όρων της διακήρυξης, ισχυρίζεται ότι το σύστημα αναμετάδοσης (repeater) αέρος-εδάφους που αναγράφεται στο Παράρτημα V της Διακήρυξης- Υπόδειγμα οικονομικής

προσφοράς, ως μέρος των παραδοτέων της προσφοράς των υποψηφίων και το οποίο αλληλεπιδρά με τον επίγειο σταθμό ελέγχου, θα πρέπει να υλοποιείται με δικτύωση τύπου «mesh», την οποία ωστόσο δεν υποστηρίζει το δικό μας προσφερόμενο σύστημα αναμετάδοσης. Περαιτέρω δε ισχυρίζεται ότι το προσφερόμενο από την ένωση εταιρειών μας σύστημα αναμετάδοσης είναι εμπορικού τύπου, ενώ η περιγραφή του εκ μέρους μας είναι δήθεν παραπλανητική, αφού εμφανίζει φορητή βαλίτσα χωρίς κεραίες ή άλλου τύπου τηλεπικοινωνιακές υποδομές. Επί των ανωτέρω σημειώνεται ότι από το κείμενο της διακήρυξης δεν προκύπτει η υποχρέωση προσφοράς συστήματος αναμετάδοσης, που υποστηρίζει δικτύωση τύπου «mesh». Αντιθέτως ο ειδικός σχετικός όρος της διακήρυξης (όρος με Α/Α 37 του Πίνακα Τεχνικής Συμμόρφωσης «Π.Τ.Σ.- 007: Μη επανδρωμένα αεροσκάφη (Drones)» του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ II – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα Αρχή) της διακήρυξης ΣΧΕΤ. 04) ορίζει σαφώς ότι : «37. Σύστημα Ασύρματης Ζεύξης: ΝΑΙ». Από την παραπάνω γραμματική διατύπωση του σχετικού όρου δεν προκύπτει η υποχρέωση να προσφερθεί σύστημα που υποστηρίζει αποκλειστικά ή συγκεκριμένα δικτύωση τύπου «mesh». Ως εκ τούτου, μη προβλεπόμενου σχετικού όρου, δεν είναι δυνατή η απόρριψη προσφοράς συστήματος αναμετάδοσης που δεν περιλαμβάνει τέτοια αλλά άλλου είδους τεχνολογία (εμπορικού τύπου ή μη). Το γεγονός ότι η προσφεύγουσα προσφέρει σύστημα αναμετάδοσης τύπου «mesh» βασίζεται αποκλειστικά και μόνο σε επιλογή δική της, δεν ζητείται από την αναθέτουσα αρχή και επομένως δύναται να στοιχειοθετήσει σχετική απαίτηση πέραν αυτών που περιλαμβάνει η διακήρυξη και μάλιστα επί ποινή απαραδέκτου. Επιπλέον, η προσφορά συστήματος «εμπορικού τύπου» ουδόλως μειώνει την καταλληλότητα του προσφερόμενου συστήματος. Άλλωστε η αναθέτουσα αρχή δραστηριοποιείται σε εμπορικού/πολιτικού τύπου

εφαρμογές και δεν διεξάγει στρατιωτικές ή άλλου τύπου επιχειρήσεις, που δεν συνάδουν με το αντικείμενο και την αποστολή της, ενώ σε κανένα σημείο της διακήρυξης δεν τίθενται συγκεκριμένοι περιορισμοί χρήσης ή προέλευσης ή τυπολογίας του προς προμήθεια υλικού. Κατά τα παγίως δε κριθέντα, οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να υποβάλουν μόνον τα αξιούμενα από τη διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς και ειδικώς παραπέμπει, δικαιολογητικά και στοιχεία για την απόδειξη ιδιοτήτων ή γεγονότων κρίσιμων για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό, η δε αναθέτουσα αρχή δεν δύναται να προβεί σε αποκλεισμό διαγωνιζομένου από τη διαγωνιστική διαδικασία, λόγω μη προσκομίσεως διαφορετικών ή και επί πλέον από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικών συμμετοχής (βλ. ΕΑΣΤΕ 251/2018, 382/2015 5μ., 53, 19/2011, πρβλ. ΣΤΕ 3703/2010, 1329, 1616, 1619/2008). Το σύστημα αναμετάδοσης που απαιτείται από τη διακήρυξη περιλαμβάνεται στην προσφορά της ένωσης εταιρειών μας και περιγράφεται στην παράγραφο 5 της τεχνικής μας προσφοράς (ΣΧΕΤ. 07) καθώς και στο τεχνικό φυλλάδιο Συστήματος Αναμετάδοσης (Repeater) Αέρος – Εδάφους (ΣΧΕΤ. 11), ενώ περιλαμβάνεται επίσης στον κατάλογο παραδοτέων της οικονομικής προσφοράς (ΣΧΕΤ. 10) και της τεχνικής προσφοράς (παράγραφος 10 του ΣΧΕΤ. 07). Όπως ορθώς κρίθηκε από την αναθέτουσα αρχή, η περιγραφή του προσφερόμενου συστήματος είναι ικανή αλλά και τεχνολογικά επαρκής για την εκτέλεση της αποστολής του προς προμήθεια συστήματος καθώς περιλαμβάνει όλα εκείνα τα απαραίτητα στοιχεία σε πλήρη συμμόρφωση με τα όσα απαιτούνται από τη διακήρυξη για τα χαρακτηριστικά του συστήματος και ειδικότερα του Φορητού Επίγειου Σταθμού Εδάφους (GCS). Συνεπώς, τα όσα αναφέρει η προσφεύγουσα είναι προδήλως παραπλανητικά ενώ η παράθεση τεχνικών λεπτομερειών με σημείο αναφοράς την δική της προσφορά ουδόλως δύναται να τροποποιήσει τις προδιαγραφές και τους όρους της διακήρυξης

ενόψει των αρχών της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας των ελάχιστων όρων συμμετοχής που διέπουν τη διαδικασία συνάψεως των δημοσίων συμβάσεων. Με βάση τα ανωτέρω ο υπό κρίση λόγος προσφυγής δέον να απορριφθεί από το Κλιμάκιό Σας.

Δ. Επί του 4ου λόγου απόρριψης Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσφορά της ένωσης εταιριών μας πρέπει να απορριφθεί διότι έχει υποβληθεί με μη νόμιμη υπογραφή των εγγράφων. Και τούτο επειδή, όπως ισχυρίζεται, η χρονοσήμανση της υπογραφής του νομίμου εκπροσώπου μας προέρχεται από τον υπολογιστή του υπογράφοντος και όχι με συγχρονισμό με τον εθνικό τόπο της ΑΠΕΔ και τις ειδικότερες διαδικασίες και τον τρόπο ηλεκτρονικής επιβεβαίωσης της λήψης εγγράφων και της ασφαλούς χρονοσήμανσης, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β'401/22.02.2013). Προς επίρρωση του ισχυρισμού της η προσφεύγουσα παραθέτει παραπλανητικά αποφάσεις της ΑΕΠΠ, οι οποίες ωστόσο δεν σχετίζονται άμεσα με τον παραπάνω επικαλούμενο λόγο απόρριψης της προσφοράς μας. Εν προκειμένω επικαλείται η προσφεύγουσα προγενέστερη απόφαση της ΑΕΠΠ αναφέροντας (η υπογράμμιση δική μας) «όπως παγίως έχει κριθεί και από την Α.Ε.Π.Π. (βλ. ενδεικτικά ΑΕΠΠ 520/2019, Εισηγήτρια Χ. Χαραλαμποπούλου, πρβλ. ΑΕΠΠ 118/2019 και 38/2020) με τον αποκλειστικό τρόπο ψηφιακής υπογραφής των εγγράφων που έχουν συνταχθεί από τον ίδιο τον υποβάλλοντα αυτά οικονομικό φορέα, αναλαμβάνεται, έναντι της αναθέτουσας αρχής, η ευθύνη για την αλήθεια και την ακρίβεια των δηλουμένων και υφίσταται βεβαιότητα ότι τα εν λόγω στοιχεία της προσφοράς προέρχονται πράγματι από το πρόσωπο που τα υπογράφει. Επομένως, δεν παρίστανται νομότυπα τα έγγραφα που δεν είναι ψηφιακά υπογεγραμμένα από τον υποβάλλοντα προσφορά οικονομικό φορέα, από τον οποίο φέρεται ότι συντάχθηκαν και, για τον λόγο αυτό, δεν δύναται να

ληφθούν υπόψη προς εκπλήρωση από τον προσφέροντα της υποχρέωσης υποβολής τους (βλ και ΔΕΦΑΘ 136/2018 σκ.15)». Επί του παραπάνω λόγου προσφυγής σημειώνονται τα εξής: Στο σύνολο των υποβληθέντων εγγράφων της ένωσής μας τίθεται η υπογραφή του κοινού νόμιμου εκπροσώπου κ. ..., ο οποίος ορίστηκε με το από 17.05.2021 συμφωνητικό της ένωσης (ΣΧΕΤ. 12). Είναι γνωστό ότι με την υποβολή της προσφοράς, το Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. πραγματοποιεί μια σειρά ελέγχων στο περιεχόμενο της ηλεκτρονικής προσφοράς και κυρίως κατά πόσον οι επισυναφθείσες σε αυτήν εξαχθείσες από το Σύστημα αναφορές (εκτυπώσεις), σε μορφή αρχείου PDF, περιλαμβανόμενης της τεχνικής και οικονομικής προσφοράς, είναι οι τελευταίες εξαχθείσες αναφορές (εκτυπώσεις), εάν έχουν επισυναφθεί στην σωστή κατηγορία επισυναπτόμενων και εάν απεικονίζουν το περιεχόμενο της ηλεκτρονικής προσφοράς κατά το χρόνο υποβολής. Σε περίπτωση που εντοπισθεί κάποιο σφάλμα στην προσφορά ή μη συμμόρφωση με τον ως αν περιγραφόμενο ενδεδειγμένο τρόπο κατάρτισης της προσφοράς, το Σύστημα ενημερώνει τον οικονομικό φορέα με σχετικό μήνυμα σφάλματος προκειμένου αυτός να προβεί σε τυχόν αναγκαίες διορθώσεις. Στην περίπτωση που οι έλεγχοι αποβούν επιτυχείς, ακολουθεί η ολοκλήρωση της διαδικασίας χρονοσήμανσης της προσφοράς, η οποία έχει ξεκινήσει με το αίτημα υποβολής προσφοράς από τον οικονομικό φορέα, από το Σύστημα μέσω ηλεκτρονικών υπηρεσιών διαλειτουργικότητας με πάροχο πιστοποιημένης χρονοσήμανσης, ο οποίος αντλεί τον «Εθνικό Χρόνο» από την αρμόδια Αρχή Πιστοποίησης. Το θεσμικό πλαίσιο χρονοσήμανσης και οι υπηρεσίες χρονοσήμανσης παρέχονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της ... (Β` 401) απόφασης του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, από τρίτους, εθνικούς ή αλλοδαπούς φορείς, πιστοποιημένους από τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές για την παροχή τέτοιων

υπηρεσιών και διασυνδεδεμένους με τον εθνικό χρόνο. Η παροχή των υπηρεσιών χρονοσήμανσης αποδεικνύεται με σχετική ηλεκτρονική επιβεβαίωση λήψης των υπηρεσιών αυτών των φορέων προς το χρήστη, η οποία διαβιβάζεται στο χρήστη μέσω του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., με κρυπτογραφημένο τρόπο και η οποία επέχει θέση εγγράφου με βέβαιη χρονολογία. Δεν επιτρέπεται στην αναθέτουσα αρχή ή στη Γενική Γραμματεία (Αριθμός απόφασης: ... Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού) η παρέμβαση στη διαδικασία χρονοσήμανσης όπως περιγράφεται ανωτέρω. Όπως προκύπτει, η υποβολή της προσφοράς μας πραγματοποιήθηκε μέσω του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., μέσα στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα και ολοκληρώθηκε χωρίς σφάλματα (ΣΧΕΤ. 13 και 14 – αποδείξεις υποβολής εκτυπώσεων Τεχνικής και Οικονομικής προσφοράς αντίστοιχα). Επιπρόσθετα η ... (Β` 401) απόφαση του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης που επικαλείται η προσφεύγουσα αναφέρεται σε διατάξεις που αφορούν στη διακίνηση εγγράφων μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα και των φυσικών προσώπων ή ΝΠΙΔ (ΦΕΚ ...). Σε κάθε περίπτωση η προσφορά μας κατατέθηκε εμπρόθεσμα και ελέγχθηκε από τον αυτοματοποιημένο μηχανισμό του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., το ψηφιακό πιστοποιητικό είναι έγκυρο, η ταυτότητα του υπογράφοντα ήταν έγκυρη όταν εκδόθηκε και τα έγγραφα δεν έχουν τροποποιηθεί από την ώρα που η υπογραφή εφαρμόστηκε επ' αυτών. Άλλωστε στις διατάξεις της διακήρυξης, άρθρα 2.4.2.1-2.4.2.5 (ΣΧΕΤ. 04), ρητά αναγράφεται ότι οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς, απαιτείται να διαθέτουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην

απόφαση 2009/767/ΕΚ και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της Υ.Α. 56902/215 «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)» (ΦΕΚ Β 1924/02.06.2017) και να εγγραφούν στο ηλεκτρονικό σύστημα (ΕΣΗΔΗΣ- Διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr) ακολουθώντας την διαδικασία εγγραφής του άρθρου 5 της ίδιας Υ.Α. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 2.4.2.2, τόσο ο χρόνος υποβολής της προσφοράς και οποιαδήποτε ηλεκτρονική επικοινωνία μέσω του συστήματος βεβαιώνεται αυτόματα από το σύστημα με υπηρεσίες χρονοσήμανσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 9 της ως άνω Υπουργικής Απόφασης. Σε αντίθεση με τα όσα ισχυρίζεται αβασίμως η προσφεύγουσα, ούτε από τις ως άνω διατάξεις της διακήρυξης ούτε από τον Νόμο προκύπτει η υποχρέωση του συμμετέχοντος στο διαγωνισμό όπως, επιπλέον της ψηφιακής υπογραφής, εφοδιαστεί και με πιστοποιημένες υπηρεσίες χρονοσήμανσης, που συμπληρώνουν την ψηφιακή υπογραφή. Περαιτέρω δε, όπως έχει κριθεί και με πρόσφατη απόφαση της ΑΕΠΠ 417/2020 σκ.50- (ΣΧΕΤ. 15 -υπογράμμιση δική μας) : «Και ναι μεν τεχνικά είναι δυνατόν η ψηφιακή υπογραφή να είναι διασυνδεδεμένη ειδικά με τον εθνικό χρόνο, προβαίνοντας στις κατάλληλες ρυθμίσεις κατά την εγκατάσταση των πιστοποιητικών ψηφιακής υπογραφής στον υπολογιστή του οικονομικού φορέα, θα μπορούσε δε να απαιτηθεί εάν το ζητούσε η διακήρυξη, πάντως, τέτοια υποχρέωση χωρίς να προβλέπεται στη διακήρυξη δεν μπορεί να επιβληθεί. [...] Περαιτέρω οι απαιτούμενες κατά τη διάταξη του άρθρου 9 της ΥΑ 56902/215 (ΦΕΚ Β' 1924/02.06.2017) όπως και κατά τις αντίστοιχες διατάξεις της οικείας Διακήρυξης, διατυπώσεις περί χρονοσήμανσης αφορούν στο χρόνο υποβολής των προσφορών των διαγωνιζομένων, στην οποία περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα και τα

απαιτούμενα δικαιολογητικά, στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), έτσι ώστε να εξακριβώνεται με ευχέρεια και ασφάλεια ότι καθεμία προσφορά υποβλήθηκε νομίμως στον εκάστοτε ακριβή χρόνο πριν από την ορισθείσα καταληκτική ημεροχρονολογία και ώρα υποβολής των προσφορών κάθε διαγωνισμού. Έτι, περαιτέρω, ρητά κατά τη διακήρυξη και τις διατάξεις στις οποίες παραπέμπει, η βεβαίωση που αυτόματα παρέχει το σύστημα για τη χρονοσήμανση του εγγράφου, καθιστά αυτό έγγραφο βέβαιης ημεροχρονολογίας χωρίς άλλη διατύπωση. Επομένως, από τη στιγμή που το έγγραφο-δικαιολογητικό συμμετοχής στο διαγωνισμό υποβάλλεται στο διαγωνισμό μέσω ΕΣΗΔΗΣ δεν μπορεί να προκύψει προβληματισμός ή αμφιβολία για τον χρόνο σύνταξης του εγγράφου σε σχέση με τον χρόνο υποβολής του, αφού βεβαιωθεί από το ίδιο το ΕΣΗΔΗΣ με τον τρόπο που προβλέπουν οι κείμενες διατάξεις, προσδίδει στο έγγραφο βεβαία ημεροχρονολογία. Σε κάθε περίπτωση, μέσω του ελέγχου της ψηφιακής υπογραφής από την αναθέτουσα αρχή δύναται να ανιχνεύεται ευχερώς όποια τυχόν ενδεχόμενη τροποποίηση του εγγράφου σε σχέση με το αρχικό, εν πάσει περιπτώσει δεν ισχυρίζεται ο προσφεύγων ότι το περιεχόμενο των επίμαχων εγγράφων που υπέβαλλε ο α' παρεμβαίνων αλλοιώθηκε με οποιονδήποτε τρόπο σε χρόνο μεταγενέστερο της υπογραφής τους (ad hoc ΑΕΠΠ 80/2018).» Δεδομένων των ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη ότι η διακήρυξη σε κανένα σημείο δεν περιλαμβάνει υποχρέωση του οικονομικού φορέα να είναι εφοδιασμένος με ψηφιακή υπογραφή διασυνδεδεμένη με τον εθνικό χρόνο, παρά μόνο αναφέρεται στην υποχρέωση να υπάρχει εγκεκριμένη ψηφιακή υπογραφή, η τεχνική προσφορά της ένωσης των εταιρειών μας όλως νομίμως υπεγράφη και υπεβλήθη. Και τούτο διότι περιλαμβάνει έγκυρη ψηφιακή υπογραφή, η οποία υπάρχει σε όλα τα υποβληθέντα έγγραφα της προσφοράς μας και η χρονοσήμανση της στιγμής

της υποβολής της προσφοράς μας έγινε αποδεκτή από το σύστημα, ενώ η υποβολή της προσφοράς μας έγινε εμπρόθεσμα σύμφωνα με τη χρονοσήμανση του Ε.ΣΗ.ΔΗ.Σ, γεγονός που επιβεβαιώνει το αποδεκτό του ισχυρισμού μας. Συνεπώς οι περί αντιθέτου ισχυρισμοί της προσφεύγουσας είναι αβάσιμοι και ως εκ τούτου απορριπτέοι. Για όλους αυτούς τους λόγους, η αποδοχή της προσφοράς της ένωσής μας είναι καθ' όλα νόμιμη και η φερόμενη προς κρίση ενώπιον του Κλιμακίου Σας, προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της ως νόμω και ουσία αβάσιμη και να διατηρηθεί σε ισχύ η προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. ... απόφαση της αναθέτουσας αρχής.

14. Επειδή, ο προσφεύγων δεν κατέθεσε Υπόμνημα επί των απόψεων της αναθέτουσας αρχής καθόσον δεν του κοινοποιήθηκαν, ώστε να εκκινήσει η σχετική προθεσμία κατάθεσης του. Ωστόσο στις 07.09.2021 κατέθεσε στην επικοινωνία του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού έγγραφο τιτλοφορούμενο ως «Πρόσθετο Σχετικό» *From: ... Date: Thu, Aug 5, 2021, 08:41 Subject: FW: Ερωτήσεις/διευκρινήσεις για πτητικές λειτουργίες στην ειδική κατηγορία κατά ... Το: Αναφορικά με όσα διατυπώνετε στο παρακάτω email: 1. Τα STS-1 και STS-2 (καθόσον όχι μόνο στην ελληνική αγορά αλλά και στην ευρωπαϊκή δεν υπάρχουν ΣμηΕΑ κλάσης C5 και C6) δεν έχουν τεθεί σε εφαρμογή και μάλιστα, έχει ανασταλεί η εφαρμογή τους και πέραν του 2021 2. Μετά από μελέτη των ..., διαπιστώσαμε ότι το εύρος δεν περιορίζεται στα 2χλμ (δηλ. εάν υπάρχουν παρατηρητές στη διαδρομή σε απόσταση μικρότερη του 1χλμ). 3. Εφόσον κάποιος θέλει να κάνει ... πρέπει να αποκτήσει άδεια πτητικής λειτουργίας με ... (μέχρι τέλους του 2021 μπορεί και με την άδεια πτητικής λειτουργίας κατά τον Εθνικό Κανονισμό , εάν έχει). Ο εκμεταλλεόμενος μπορεί να κάνει πρόγραμμα εκπαίδευσης χειριστή στην εν λόγω κατηγορία βάση του ... (ή μπορεί ο χειριστής του να παρακολουθήσει*

σχετικό πρόγραμμα σε ΕΚ που έχει αδειοδοτηθεί για την Ειδική Κατηγορία). 4. Εφόσον ο εκμεταλλευόμενος πετάει ..., πρέπει να δεσμευθεί ο εναέριος χώρος με αγγελία. 5. Αν έχει ..., δε χρειάζεται να αποκτήσει άδεια πτητικής λειτουργίας. Αυτό δε σημαίνει ότι δεν πρέπει να δεσμεύεται ο χώρος του εφόσον πετά Αν. ΥΠΑ/Τ/Δ2/Γ/Δ

From: ... [mailto:...] Sent: Wednesday, August 4, 2021 4:36 PM To: ...
Subject: Ερωτήσεις/διευκρινήσεις για πτητικές λειτουργίες στην ειδική κατηγορία κατά EASA Στο πλαίσιο συμμετοχής της Εταιρείας μας σε διαγωνισμό προμήθειας ΣμηΕΑ στην Ελλάδα, παρακαλούμε όπως επιβεβαιώσετε τα παρακάτω: 1. τα STS-1 και STS-2 (Standard Scenario 1 & 2) καθώς και τα αντίστοιχα PDRA – Predefined Risk Assessment (S01 και S02) δεν τηρούν τις προϋποθέσεις για πτητικές λειτουργίες ΣμηΕΑ BVLOS (πέραν οπτικής επαφής) πέραν των 2 χιλιομέτρων (true BVLOS). 2. δεν υπάρχουν προς πώληση στην ελληνική αγορά ΣμηΕΑ κλάσης C5 και C6 τα οποία αποτελούν προϋπόθεση των STS-1 και STS-2. 3. εκμεταλλευόμενος ο οποίος θέλει να εκτελέσει πτητική λειτουργία πέραν των 2 χιλιομέτρων (BVLOS) θα πρέπει να ακολουθήσει τα παρακάτω: a) Να ακολουθήσει την μεθοδολογία διαχείρισης ρίσκου (...) κατά περίπτωση πτητικής λειτουργίας εγκεκριμένο από την ΥΠΑ (Operation Authorization). b) Να έχει καταθέσει πρόγραμμα εκπαίδευσης εκμεταλλευομένου εγκεκριμένο από την ΥΠΑ βάση του κατατεθέν SORA. c) ή διαφορετικά να ακολουθήσει το ... με τους αντίστοιχους περιορισμούς για τον προ εγκεκριμένο εναέριο χώρο για την δέσμευση του από την ... d) ή να διαθέτει Light UAV Certificate (LUC), το οποίο δίνει την ικανότητα στον εκμεταλλευόμενο να εγκρίνει τις πτητικές λειτουργίες χωρίς άδεια από την ΥΠΑ. ... UPL/FI/FE (FW/HE/MR) EL-...
Τμήμα Επιχειρήσεων

15. Επειδή εφαρμοστέα είναι τα άρθρα 18 παρ. 1, 36, 53,54, 92-94, και 102 του ν. 4412/2016.

16. Επειδή, σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης ορίζεται : 2.4.3.2
2.4.3.2 Τεχνική προσφορά Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή στα διαλαμβανόμενα εντός του Παραρτήματος I και II της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα II. Επισημαίνεται ότι η τεχνική προσφορά συνοδεύεται αφενός από τους Πίνακες Συμμόρφωσης, αφετέρου από όλα τα στοιχεία που τεκμηριώνουν την κάλυψη των απαιτήσεων της παρούσας διακήρυξης. Οι οικονομικοί φορείς αναφέρουν το τμήμα της σύμβασης που προτίθενται να αναθέσουν υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνουν

2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης όπως ορίζεται στην παρ. 2.3.1 και σύμφωνα με το υπόδειγμα στο Παράρτημα V της διακήρυξης:

2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις

παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών) , 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας, β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας διακήρυξης, γ) για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας και το άρθρο 102 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 42 του ν. 4782/2021 δ) η οποία είναι εναλλακτική προσφορά ε) η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλλει δύο ή περισσότερες προσφορές για το ίδιο τμήμα της διακήρυξης. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της παραγράφου 2.2.3.3 περ.γ της παρούσας (περ. γ΄ της παρ. 4 του άρθρου73 του ν. 4412/2016) και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων. ζ) η οποία είναι υπό αίρεση, η) η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής, θ) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσας διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικείμενου της Σύμβασης ΜΕΡΟΣ Α - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ.....

Ενότητα 3: Προμήθεια μη επανδρωμένων αεροσκαφών (Drones, ΠΤΣ-007) 52 Αντικείμενο της προμήθειας, είναι η απόκτηση από τον Φορέα Διαχείρισης ..., ενός πλήρους Συστήματος Μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ), ήτοι (2) μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών, συνοδευόμενων από: - υποσυστήματα εικόνας και επικοινωνιών - σταθμούς ελέγχου εδάφους - εξοπλισμό πεδίου - καθώς και η εκπαίδευση επιλεγμένου προσωπικού του Φορέα (ενδεικτικός αριθμός πέντε ατόμων), στο χειρισμό και στη διαχείριση/συντήρηση των ΣμηΕΑ /Drones. Σκοπός της προμήθειας είναι η καλύτερη, πλέον εκσυγχρονισμένη και πληρέστερη επόπτευση και φύλαξη της συνολικής περιοχής χωρικής αρμοδιότητας του Φορέα, αλλά και η ενίσχυση της προβολής και της προώθησης του ... και της ευρύτερης περιοχής, ως τουριστικό προορισμό. Μέρος της πολιτικής χρήσης αποτελεί και η συμμετοχή και ενεργή δράση των drones σε αποστολές έρευνας και διάσωσης εν καιρώ ειρήνης (SaR), παρέχοντας εξαιρετικά αποτελέσματα σε παγκόσμιο επίπεδο. Και τούτο διότι παρόμοιες αποστολές, πολύ συχνά χαρακτηρίζονται από μεγάλη κινητοποίηση επίγειων και εναέριων μέσων, μεγάλη συμμετοχή έμψυχου υλικού και υψηλά κόστη, ενώ πολλές φορές εμπεριέχουν κινδύνους για τις ανθρώπινες δυνάμεις που επιχειρούν. Τέτοιες περιπτώσεις έχουν αντιμετωπιστεί πολλές φορές, στα χρόνια λειτουργίας του ..., σε καταγγελίες για έκρηξη δασικών πυρκαγιών σε απότομες και δυσπρόσιτες πλαγιές, για παράνομες υλοτομίες σε μεγάλα υψόμετρα, για παράνομες κατασκευές και εκχερσώσεις σε μέρη που το οδικό δίκτυο δεν υπάρχει ή/και είναι κατεστραμμένο, ή ακόμα και παρατηρήσεις για επιδημίες και ασθένειες δασοπονικών ειδών. Για όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, όπου η λήψη εικόνας

από το Φορέα απαιτούσε αυτοψία από υπαλλήλους, κατόπιν διεκπεραίωσης της χρονοβόρας γραφειοκρατικής διαδικασίας, η κινητοποίηση της υπηρεσίας ήταν, πολλές φορές καθυστερημένη και όχι άμεση, εξαιτίας της ιδιαιτερότητας της περιοχής ευθύνης της. Σε τέτοιες περιπτώσεις, όπως οι ανωτέρω, τα συστήματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών έρχονται να δώσουν αποτελεσματικές και ασφαλείς λύσεις, αναλαμβάνοντας πολλαπλούς ρόλους. Ως πολλαπλασιαστής ισχύος, τα drones μπορούν να αυξήσουν την αποτελεσματικότητα και την επιχειρησιακή ικανότητα της υπηρεσίας, παρέχοντας πληροφορίες επισκόπησης από αέρος δύσβατων ή και εντελώς απροσπέλαστων περιοχών, ενώ η ταχύτητα της πτήσης επιτρέπει τη σάρωση μεγάλων περιοχών σε σύντομο χρονικό διάστημα, κάτι στο οποίο ο ανθρώπινος παράγοντας αδυνατεί να ανταπεξέλθει. Αυτές οι ειδικές ικανότητες των drones, συνδυασμό με τα τοπογραφικά (μεγάλες κλίσεις, ισχυρό ανάγλυφο κλπ.) και τα γεωγραφικά (μικρός σε έκταση ορεινός όγκος, μικρή απόσταση από τη θάλασσα) χαρακτηριστικά της περιοχής του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, αλλά και του συνόλου της περιοχής χωρικής αρμοδιότητας του Φορέα, προάγουν τα ΣμηΕΑ, ως την ιδανική λύση, με οικονομοτεχνικά δεδομένα, για μια, όσο το δυνατόν, ολοκληρωμένη επόπτευση, φύλαξη, προστασία, διαχείριση και ανάδειξή της. Χρησιμοποιώντας κάμερες στο ορατό φάσμα, τα drones, θα καταστούν τα εναέρια «μάτια» της υπηρεσίας, μεταφέροντας σε πραγματικό χρόνο εικονοσχήμα από την περιοχή που ίπτανται και αποτυπώνουν βιντεοσκοπικά, ενώ με χρήση θερμικών καμερών, δύνανται να επεκτείνουν τη δυνατότητα επιχείρησης ακόμα και τη νύχτα, σε συνθήκες ομίχλης και γενικότερα σε καταστάσεις χαμηλής ορατότητας, διευκολύνοντας την διεξαγωγή της έρευνας σε συνθήκες που ο ανθρώπινος παράγοντας δυσκολεύεται ή και περιορίζεται. Επιπλέον των ανωτέρω, τα συστήματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών, λειτουργούν άψογα και αποτελεσματικά ως

εργαλεία συντονισμού και διαχείρισης πόρων, καθώς υποστηρίζουν ολόπλευρα και αποτελεσματικά τον εκάστοτε συντονιστή της επίγειας ομάδας, παρέχοντάς του πλήρη εικόνα του πεδίου που καλείται να επιχειρήσει. Σε ελάχιστο χρονικό διάστημα, έπειτα από την απογείωσή τους, παρέχουν στις επίγειες δυνάμεις ένα σύγχρονο και ακριβές χαρτογραφικό υπόβαθρο, καθιστώντας, με αυτό τον τρόπο, τις όποιες επιχειρήσεις, απολύτως στοχευμένες, έγκαιρες, χωρίς ανούσια διασπορά των επίγειων ομάδων και αδικαιολόγητης απώλειας χρόνου (π.χ. σε έρευνες σωστικών συνεργειών για αγνοούμενους, αποκλεισμένους ή/και τραυματίες. Συνεπώς τα drones, παρέχοντας εικόνα υψηλής ακρίβειας και με δυνατότητα επιθεώρησης δύσβατων περιοχών ή περιοχών που απαιτούν ειδικό εξοπλισμό ή/και ειδικές δεξιότητες, παρέχουν μια πλήρη εικόνας της περιοχής ευθύνης του Φορέα σε πραγματικό χρόνο, ελαχιστοποιούν το χρονικό διάστημα επέμβασης της υπηρεσίας σε καταγγελίες για παράνομες δραστηριότητες, εντοπίζουν δυνητικές ή πραγματικές εστίες έκρηξης δασικών πυρκαγιών, καταγράφουν τυχόν διαφορές στη ποσότητα και πυκνότητα της βλάστησης, επεκτάσεις τύπων οικοτόπων εις βάρος άλλων κ.α., μειώνοντας ταυτόχρονα, αισθητά την έκθεση του ανθρώπου σε κίνδυνο, υποστηρίζοντας πεζοπόρα τμήματα και ανιχνεύοντας εξόδους διαφυγής από τον αέρα. Τέλος, σε περιπτώσεις εντοπισμού αγνοουμένου, οι οποίες τα τελευταία χρόνια είναι πάρα πολλές στον ορεινό όγκο του Ολύμπου, τα drones τίθενται πραγματικά στην υπηρεσία του ανθρώπου, μεταφέροντας μικρά φορτία υποστήριξης, όπως ένα μπουκάλι νερό, ασύρματο πομποδέκτη ή κινητό τηλέφωνο, φάρμακα και παυσίπονα, ξηρή τροφή κ.α., λειτουργώντας όχι απλά υποστηρικτικά αλλά πολλές φορές, δίνοντας λύσεις σε κρίσιμες περιστάσεις, όπου η ανθρώπινη ζωή κινδυνεύει. Οι προδιαγραφές των συστημάτων αυτών περιγράφονται στο Παράρτημα II, Πίνακες Τεχνικής Συμμόρφωσης, και ειδικότερα στον ΠΤΣ-007.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ - ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα Αρχή) Οι δεκαπέντε Πίνακες Τεχνικής Συμμόρφωσης (ΠΤΣ) που ακολουθούν καλύπτουν τις απαιτήσεις και των τεσσάρων δράσεων -τμημάτων της πρόσκλησης. Έχουν απευθείας αναφορά στις απαιτήσεις ανά δράση –τμήμα, σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί.

ΠΤΣ-007: Μη επανδρωμένα αεροσκάφη (Drones) A/A Προδιαγραφή Απαίτηση Απάντηση Παραπομπή Μη Επανδρωμένο Αεροσκάφος (ΣμηΕΑ).... Εκπαίδευση χειριστών 48. Στην οικονομική προσφορά του υποψήφιου Αναδόχου θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται η εκπαίδευση πέντε (5) τουλάχιστον ατόμων / υπαλλήλων του Φορέα, με σκοπό οι εκπαιδευόμενοι να γνωρίσουν σε βάθος το Σύστημα μη Επανδρωμένου Αεροσκάφους, την εναέρια πλατφόρμα, τα οπτικά φορτία, τη λειτουργία του Σταθμού Ελέγχου Εδάφους και της Κινητής Μονάδας Επιχειρήσεων και τον χειρισμό του εξοπλισμού του πεδίου. ΝΑΙ

49. Η εκπαίδευση διαχωρίζεται στα ακόλουθα σκέλη: • Εξειδικευμένη εκπαίδευση χειριστών ΣμηΕΑ επί τύπου • Πιστοποιημένη εκπαίδευση χειριστών ΣμηΕΑ, βάσει της σχετικής νομοθεσίας και των προτύπων της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας • Εκπαίδευση Τεχνικών ΣμηΕΑ Ο Level επί τύπου. ΝΑΙ

50. Να προσφερθεί πρόγραμμα θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης για πέντε άτομα σε πιστοποιημένο & αναγνωρισμένο από την Υ.Π.Α. εκπαιδευτικό κέντρο χειριστών ΣμηΕΑ, σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

51. Ειδικότερα, η Εξειδικευμένη εκπαίδευση χειριστών ΣμηΕΑ επί τύπου, πρέπει κατ' ελάχιστον να περιλαμβάνει τα στάδια που αναφέρονται στη συνέχεια: • Θεωρητική εκπαίδευση για τη λειτουργία και τη συντήρηση του

ΣμηΕΑ • Εκπαίδευση για ολοκληρωμένες και ανεξάρτητες λειτουργίες διαδικασιών πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη πτήση, και αφομοίωση της λίστας ελέγχων, για την ασφαλή και επιτυχή εκτέλεση μιας αποστολής • Εκπαίδευση σε ρουτίνες προσανατολισμένες σε συγκεκριμένο οπτικό φορτίο • Εκπαίδευση για αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, με την εφαρμογή των αρχών διαχείρισης κινδύνου και • Εκπαίδευση για συντήρηση και αντιμετώπιση προβλημάτων του εξοπλισμού, εκτός των πολύ εξειδικευμένων. ΝΑΙ

Περαιτέρω με το με αρ. πρωτ. έγγραφο διευκρινήσεων της η αναθέτουσα αρχή στο ερώτημα 6 «Έχοντας υπόψιν τους νέους Ευρωπαϊκούς εκτελεστικούς κανονισμούς (ΕΕ) 945/2019, 947/2019, 639/2020, 746/2020 και 1058/2020 στους οποίους καταγράφονται οι κανόνες για την κατηγοριοποίηση των ΣμηΕΑ , την πτητική λειτουργία τους καθώς και την πιστοποίηση των χειριστών τους και παράλληλα λαμβάνοντας υπόψιν το πληροφοριακό της άδειας χειριστή A1-3,A2, στην Ανοικτή Κατηγορία, ενώ για την Ειδική Κατηγορία στην επίσημη της ιστοσελίδα αναφέρεται ότι «Κατά τη χορήγηση άδειας λειτουργίας στους εκμεταλλευσόμενους για τη δραστηριοποίησή τους στην ειδική κατηγορία, η ΥΠΑ αναγράφει στην άδεια λειτουργίας τις απαιτήσεις πιστοποίησης του/ων χειριστή/ών καθώς επίσης και ότι μέχρι το Δεκέμβριο 2021, δεν μπορεί να δοθεί επάρκεια χειριστών για πτητικές λειτουργίες σε τυποποιημένα σενάρια καθώς δεν υπάρχουν drones με ετικέτα κατηγορίας C5 και C6». Επιπλέον, δεν προκύπτει από κάποιο σημείο της επίσημης ιστοσελίδας της ΥΠΑ, ότι απαιτούνται εξετάσεις στην Σχολή Πολιτικής Αεροπορίας για την κατοχή της άδειας χειριστή για ΣμηΕα».

Απάντησε «Το προσφερόμενο σύστημα θα ενταχθεί στην ειδική κατηγορία πιστοποίησης κατά ΥΠΑ/EASA βάση των οδηγιών (ΕΕ) 945/2019 και

947/2019, και βάση του *Specific Operators Risk Assessment (SORA)* το οποίο ο φορέας θα καταθέσει στην ΥΠΑ για να λάβει σχετική Άδεια Πτήσης (*Permit to Fly*), το προσφερόμενο πρόγραμμα εκπαίδευσης που θα λάβει ο φορέας θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες του ... και να γίνει αποδεκτό από την ΥΠΑ. Για τον λόγο αυτό η προσφερόμενη εκπαίδευση χωρίζεται σε δυο στάδια: 1. Κατά τύπο, εκπαίδευση η οποία παρέχεται από τον κατασκευαστή του συστήματος, και 2. Κατά ΥΠΑ/EASA, εκπαίδευση η οποία παρέχεται από πιστοποιημένο Εκπαιδευτικό κέντρο της ΥΠΑ, το οποίο έχει γνώση των απαραίτητων ενεργειών που πρέπει να διεκπεραιωθούν για την λήψη της σχετικής πιστοποίησης.

17. Επειδή, κατά τα παγίως γεγόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

18. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 25 και απόφαση SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους

όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 27). Σε κάθε περίπτωση είναι θεμιτός και σύμφωνος με την αρχή της τυπικότητας, της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης ο αποκλεισμός υποψηφίου λόγω μη τήρησης υποχρεώσεων που απορρέουν από τα σχετικά με τη διαδικασία έγγραφα (βλ. εξ αντιδιαστολής Απόφαση Pippo Pizzo, C-27/2015 της 2ας Ιουνίου 2016, σκέψη 51). Ωστόσο, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει τα αξιούμενα από τη Διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, δικαιολογητικά και στοιχεία (πρβλ. ΣΤΕ 5022/2012) προκειμένου να συμμετάσχει νομίμως στο Διαγωνισμό και κατά συνέπεια, ανεξαρτήτως παντός άλλου, δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού για δικαιολογητικά ή στοιχεία μη απαιτούμενα από τη Διακήρυξη (ΣΤΕ 18/2011, ΣΤΕ 19/2011, ΣΤΕ 3703/2010, ΣΤΕ 1616/2008, ΕΑ ΣΤΕ 254/2008 κλπ).

19. Επειδή, η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, eVigilo, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης

Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

20. Επειδή, αποκλεισμός τεχνικής προσφοράς προβλέπεται στην περίπτωση απόκλισης από τους απαραίτατους όρους της διακήρυξης, ως τέτοιοι δε θεωρούνται στο σύνολό τους οι τεχνικές προδιαγραφές (Ε.Α. ΣΤΕ 1740/2004, 93,316,563/2006) εκτός εάν ορισμένες είναι σύμφωνα με τη διακήρυξη προαιρετικές (ΣΤΕ ΕΑ 230/2012, 192/2012, 291/2011, ΕΣ Τμ. Μείζ.- Επταμ. 2446/2012, Γνωμ. ΝΣΚ 521/2011). Περαιτέρω, οι τεχνικές προδιαγραφές που τίθενται ως όροι επί ποινή αποκλεισμού από τη Διακήρυξη, πρέπει να συντρέχουν κατά τον χρόνο υποβολής των προσφορών και η διάγνωση της, κατά τον χρόνο εκείνο ελλείψεώς τους, συνεπάγεται δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής αξιολόγησης να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη προσφορά (ΣΤΕ 743/2000), ενώ δεν είναι δυνατό εκ των υστέρων να προσκομισθούν νέα, κρίσιμα κατά τη Διακήρυξη, στοιχεία (ΣΤΕ 436/2002). Σε ουδένα δε σημείο της διακήρυξης δεν αναφέρεται ότι μέρος και εν προκειμένω οι επίμαχες τεχνικές προδιαγραφές είναι προαιρετικές ή ότι είναι αποδεκτή η πλήρωση μέρους μόνο των εν λόγω προδιαγραφών, οι οποίες αποτελούν ενιαίο σύνολο (ε.α ΔΕφαθ 230/2012).

21. Επειδή, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου

2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36) οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς ή την υποβολή μη νομίμως υποβληθέντος εγγράφου (βλ. σχετικές αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, Archus and Gama, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36). Επομένως, κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας που διαθέτει όσον αφορά τη δυνατότητα να ζητήσει από τους υποψήφιους να διευκρινίσουν την προσφορά τους, η αναθέτουσα αρχή πρέπει να μεταχειριστεί τους υποψήφιους με ισότιμο και ειλικρινή τρόπο, έτσι ώστε μια αίτηση διευκρίνισης να μη δύναται, κατά το πέρας της διαδικασίας επιλογής των προσφορών και λαμβανομένου υπόψη του αποτελέσματός της, να έχει περιαγάγει αδικαιολόγητα σε ευμενή ή δυσμενή θέση τον υποψήφιο ή τους υποψήφιους που αποτέλεσαν το αντικείμενο της αίτησης αυτής (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 41, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 37). Ωστόσο, μια αίτηση διευκρίνισης δεν μπορεί να θεραπεύσει την παράλειψη προσκόμισης εγγράφων ή παροχής πληροφοριών των οποίων η κοινοποίηση ήταν απαραίτητη βάσει των εγγράφων της οικείας σύμβασης, δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή οφείλει να ελέγχει αυστηρώς αν τηρήθηκαν τα κριτήρια που η ίδια έχει καθορίσει (βλ., συναφώς, απόφαση της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 40).

22. Επειδή, όπως έχει κριθεί υπό το προϊσχύον νομοθετικό καθεστώς περί διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, η πράξη περί παροχής διευκρινίσεων αποτελεί πράξη εκτελεστή, υποκείμενη σε προσφυγή και εφ' όσον δεν αμφισβητηθεί η νομιμότητά της, οι παρεχόμενες με αυτήν

διευκρινίσεις εντάσσονται στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους της διακήρυξης, στους οποίους αναφέρονται (πρβλ. Ε.Α. ΣτΕ 190/2015, 108/2015, 55/2015, 44/2015, 92/2014, 254/2012, 45/2008, ΔΕφΑθ (αναστ.) 451/2014, 437/20130).

23. Επειδή, **ο προσφεύγων** με τον 1^ο λόγο της προσφυγής του ισχυρίζεται ότι ενώ η διακήρυξη ως διευκρινίσθηκε με το με αρ. ... έγγραφο της αναθέτουσας αρχής απαιτεί ρητά το προσφερόμενο πρόγραμμα εκπαίδευσης να είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες του ... και να γίνει αποδεκτό από την Υ.Π.Α, ομοίως ότι ο παρεμβαίνων απέτυχε να συμμορφωθεί με την ανωτέρω ρητή και μάλιστα επί ποινή αποκλεισμού απαίτηση των τεχνικών προδιαγραφών της διακήρυξης (βλ. όρους με α/α ...), καθώς σε κανένα σημείο της προσφοράς της ΔΕΝ αναφέρει ότι πράγματι το προσφερόμενο εκ μέρους της πρόγραμμα εκπαίδευσης είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες του ..., προκειμένου να γίνει αποδεκτό από την Υ.Π.Α. Παραθέτει δε και ειδικότερους ισχυρισμούς ως αναλυτικά εκτέθηκαν στην παρούσα ήτοι ότι περιορίζεται σε συγκεκριμένες κατηγορίες ασύμβατες με τις απαιτήσεις της διακήρυξης (Κατηγορίες: Ανοιχτή Κατηγορία Α1, Α2, Α3 και ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ [STS - 1 AND 2].. Ο παρεμβαίνων υπεραμύνεται των οικείων ισχυρισμών όπως αναλυτικά εκτέθηκε στην παρούσα.

24. Επειδή, σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου ο παρεμβαίνων στην τεχνική προσφορά του Κεφάλαιο 9 ανέγραψε «9. *Εκπαίδευση Η ένωση εταιρειών (EFA-UCANDRONE), σε συνεργασία με την εταιρεία, θα παρέχει πιστοποιημένη εκπαίδευση χειριστών ΣμηΕΑ βάσει σχετικής νομοθεσίας και προτύπων ... [20]. Πιο συγκεκριμένα, περιλαμβάνεται εκπαίδευση πέντε (5) ατόμων / υπαλλήλων του Φορέα, με σκοπό οι εκπαιδευόμενοι να γνωρίσουν σε βάθος το Σύστημα μη Επανδρωμένου Αεροσκάφους, την εναέρια*

πλατφόρμα, τα οπτικά φορτία, τη λειτουργία του Σταθμού Ελέγχου Εδάφους και της Κινητής Μονάδας Επιχειρήσεων και τον χειρισμό του εξοπλισμού του πεδίου [49]. Η εκπαίδευση διαχωρίζεται στα ακόλουθα σκέλη: • Εξειδικευμένη εκπαίδευση χειριστών ΣμηΕΑ επί τύπου • Πιστοποιημένη εκπαίδευση χειριστών ΣμηΕΑ, βάσει της σχετικής νομοθεσίας και των προτύπων της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας • Εκπαίδευση Τεχνικών ΣμηΕΑ O-Level επί τύπου [50]. Το πρόγραμμα εκπαίδευσης που προσφέρεται περιλαμβάνει θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση για πέντε άτομα σε πιστοποιημένο & αναγνωρισμένο από την Υ.Π.Α. εκπαιδευτικό κέντρο χειριστών ΣμηΕΑ, σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο [51]. Ειδικότερα, η εξειδικευμένη εκπαίδευση χειριστών ΣμηΕΑ επί τύπου, περιλαμβάνει τα παρακάτω στάδια: • θεωρητική εκπαίδευση για τη λειτουργία και τη συντήρηση του ΣμηΕΑ, • εκπαίδευση για ολοκληρωμένες και ανεξάρτητες λειτουργίες διαδικασιών πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη πτήση, και αφομοίωση της λίστας ελέγχων, για την ασφαλή και επιτυχή εκτέλεση μιας αποστολής, • εκπαίδευση σε ρουτίνες προσανατολισμένες σε συγκεκριμένο οπτικό φορτίο, • εκπαίδευση για αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, με την εφαρμογή των αρχών διαχείρισης κινδύνου και • εκπαίδευση για συντήρηση και αντιμετώπιση προβλημάτων του εξοπλισμού, εκτός των πολύ εξειδικευμένων [52]. Τέλος, προσφέρεται από την Ένωση εταιρειών (...) η οικονομική διεκπεραίωση των αντίστοιχων παράβολων στην ΥΠΑ για την θεωρητική εξέταση των υποψηφίων χειριστών στη ΣΠΟΑ καθώς επίσης και το αντίστοιχο παράβολο για τη χορήγηση της άδειας χειριστή [53].

Επομένως, εκ των ανωτέρω, εναργώς προκύπτει ότι ο παρεμβαίνων στην υποβληθείσα εκ μέρους του προσφορά όχι μόνο δεν προβαίνει σε ουδεμία ονομαστική αναφορά σχετικά με το επίμαχο Specific Operators Risk Assessment (SORA), όπως βασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων αλλά ούτε σε

τεκμηρίωση κάλυψης των απαιτήσεων της διακήρυξης ως απαιτείτο ρητά από τους όρους της και συγκεκριμένα από το άρθρο 2.4.3.2 σε συνδυασμό με την από 18.05.2021 σχετική διευκρίνιση που ενσωματώθηκε σε αυτούς (βλ. σκ. 22 της παρούσας). Ειδικότερα, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι ο παρεμβαίνων στην προσφορά του ανέγραψε τους όρους με α/α 48 έως 52 (βλ. σκ. 16 όπου παρατίθενται η όροι της διακήρυξης), χωρίς μάλιστα να περιλάβει την οικεία διευκρίνιση η οποία ενσωματώθηκε στους όρους της διακήρυξης, η δε αναγραφή των προτύπων ΥΠΑ αντιστοιχεί σε έτερο όρο της διακήρυξης με αρ. 20, γεγονός που ρητά αναγράφει στην προσφορά του. Το δε SORA συνίσταται σε μια διαδικασία πολλαπλών σταδίων εκτίμησης κινδύνου που στοχεύει στην ανάλυση κινδύνου ορισμένων χειρισμών μη επανδρωμένων αεροσκαφών, καθώς και στον καθορισμό των αναγκαίων μετριάσεων και των επιχειρησιακών στόχων ασφάλειας και του απαιτούμενου επιπέδου ευρωστίας τους. [η μετάφραση της εισηγήτριας βλ. ... SORA (Specific Operations Risk Assessment) is a multi-stage process of risk assessment aiming at risk analysis of certain unmanned aircraft operations, as well as defining necessary mitigations and operational safety objectives and their required level of robustness]. Ακόμη δε και εάν ήθελε υποθεθεί ότι η γενική αναφορά του σε πρότυπα ΥΠΑ, πέραν του ότι αποτελεί ελλιπή κατά τα ως άνω αντιγραφή των όρων της διακήρυξης, δεν δύναται νομίμως να άγει σε κλήση αυτού προς παροχή διευκρινήσεων χωρίς να θίγεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης και τούτο διότι από την προσφορά του, ελλείπει η τεκμηρίωση κάλυψης της επίμαχης απαίτησης της διακήρυξης (βλ. σκ. 21 της παρούσας), απορριπτόμενων των οικείων ισχυρισμών του ως αβάσιμων, εξάλλου και ο ίδιος ο παρεμβαίνων στην οικεία παρέμβαση του αναφέρει καταρχήν προς θεμελίωση των ισχυρισμών του ότι αποδέχθηκε ανεπιφύλακτα τους όρους της διακήρυξης (*«Συγκεκριμένα, στον πίνακα συμμόρφωσης της προσφοράς μας*

(ΣΧΕΤ. 06) αποδεχθήκαμε πλήρως και ανεπιφύλακτα όλα τα σχετικά κριτήρια και συγχρόνως στην τεχνική προσφορά μας (ΣΧΕΤ. 07) αναφέρουμε ότι λάβαμε υπόψη το σύνολο των απαιτήσεων της διακήρυξης καθώς και όλων των διευκρινίσεων, που δόθηκαν και κοινοποιήθηκαν στους οικονομικούς φορείς (σελ.4 ΣΧΕΤ. 07) για την προετοιμασία της προσφοράς μας. Επίσης, στην παράγραφο 9 της τεχνικής προσφοράς μας (σελ.34 του ΣΧΕΤ. 07) βεβαιώνουμε με σαφήνεια ότι η ένωση εταιρειών (...), σε συνεργασία με την εταιρεία ..., θα παρέχει πιστοποιημένη εκπαίδευση χειριστών ΣμηΕΑ βάσει σχετικής νομοθεσίας και προτύπων Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (Απαιτήση με ΑΑ 20 του ΠΤΣ-007 του ΣΧΕΤ. 04-σελ 63). Στην ίδια σελίδα της τεχνικής προσφοράς μας (σελ. 34 του ΣΧΕΤ. 07) αναφέρεται ότι (η υπογράμμιση δική μας): «Το πρόγραμμα εκπαίδευσης που προσφέρεται περιλαμβάνει θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση για πέντε άτομα σε πιστοποιημένο & αναγνωρισμένο από την Υ.Π.Α. εκπαιδευτικό κέντρο χειριστών ΣμηΕΑ, σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο». Αναφορικά με την άδεια πτητικής λειτουργίας που επικαλείται με την παρέμβαση του πέραν του ότι δεν δύναται νομίμως να ληφθεί υπόψη δοθέντος ότι κατατίθεται το 1^ο ενώπιον της ΑΕΠΠ ήτοι απαραδέκτως, ενώ όφειλε να περιλαμβάνεται, επί ποινή αποκλεισμού, στον φάκελο της προσφοράς, βάσει του άρθρου 2.4.3.2 σε συνδυασμό με το άρθρο 2.4.6 περ. α και θ, αυτή φέρει ημερομηνία έκδοσης 23.07.2021, δηλαδή μεταγενέστερη της κατάθεσης της προσφοράς του παρεμβαίνοντος που έλαβε χώρα στις 24.05.2021 που ταυτίζεται με την καταληκτική προθεσμία υποβολής προσφορών (βλ. άρθρο 1.5 της διακήρυξης). Επομένως, όπως αναλυτικά εκτέθηκε στη σκ. 20 της παρούσας, η επίμαχη τεχνική προδιαγραφή τεθείσα ως όρος επί ποινή αποκλεισμού- βάση του άρθρου 2.4.6 περ. θ- δεν συνέτρεχε, ως οφείλε, κατά τον χρόνο υποβολής των προσφορών όπου η διάγνωση της, κατά τον χρόνο εκείνο ελλείψεώς τους, συνεπάγεται δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής αξιολόγησης να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη προσφορά ενώ δεν είναι δυνατό εκ των υστέρων

να προσκομισθούν νέα, κρίσιμα κατά τη Διακήρυξη, στοιχεία. Ούτε βέβαια ο παρεμβαίνων επικαλείται πολλώ δε μάλλον δεν απέδειξε ότι κατά το χρόνο κατάθεσης της προσφοράς του πληρούσε την οικεία απαίτηση. Συνεπώς, γίνονται δεκτοί οι οικείοι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος απορριπτόμενων των ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος και η προσβαλλόμενη πάσχει ακυρότητας .

25. Επειδή με τον 2^ο λόγο της προσφυγής ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η προσφορά του ήδη παρεμβαίνοντος χρήζει απόρριψης και για το λόγο μη επαρκούς περιγραφής και με πλήρη σαφήνεια της παρεχόμενης τεχνικής υποστήριξης με συνέπεια να μην καθίσταται σαφές (και άρα αξιολογητέο), τι ακριβώς θα παραλάβει η αναθέτουσα αρχή και τι ακριβώς καλύπτει εν τοις πράγμασι η προσφερόμενη τεχνική υποστήριξη. Ο παρεμβαίνων υπεραμύνεται των οικείων ισχυρισμών όπως αναλυτικά εκτέθηκε στην παρούσα.

26. Επειδή εν προκειμένω, η επίμαχη 3ετής τεχνική υποστήριξη αναφέρεται στο Παράρτημα V «Οικονομική Προσφορά» της διακήρυξης, γεγονός που άλλωστε επακριβώς αναφέρει και ο προσφεύγων παραπέμποντας μάλιστα συγκεκριμένα στη σελ. 86 της διακήρυξης, ήτοι δεν περιλαμβάνεται στις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης των Παραρτημάτων I και II όπου ρητά και ξεκάθαρα παραπέμπει το άρθρο 2.4.3.2 της διακήρυξης. Επομένως, οι οικείοι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος κρίνονται απορριπτέοι ως προδήλως αβάσιμοι και τούτο διότι η διακήρυξη ως προς το περιεχόμενο της Τεχνικής προσφοράς ρητά αναφέρει ότι πρέπει να καλύπτονται όλες τις απαιτήσεις και οι προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή στα διαλαμβανόμενα εντός του Παραρτήματος I και II της Διακήρυξης (βλ. αρ. 2.4.3.2). Ουδεμία δε υποχρέωση είχε ο παρεμβαίνων πολλώ δε μάλλον επί ποινή απόρριψης της προσφοράς του όπως περιλάβει

ειδικότερη ανάλυση επί της παρεχόμενης στήριξης εντός της τεχνικής προσφοράς του (βλ. σελ. 33 της προσφοράς του παρεμβαίνοντος όπου αναγράφεται ότι «θα παρέχεται τεχνική υποστήριξη τριών (3) ετών για όλα τα προσφερόμενα είδη από την Ένωση εταιρειών (...)]», η οποία δεν ζητείτο. Εξάλλου ο προσφεύγων δεν αναφέρεται τυχόν σε έτερο άλλο χωρίο επί των απαιτήσεων της τεχνικής προσφοράς όπου να προβλέπεται η οικεία απαίτηση. Συνεπώς και αυτός ο λόγος της προσφυγής κρίνεται απορριπτός.

27. Επειδή με τον 3^ο λόγο της προσφυγής ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η προσφορά του παρεμβαίνοντος χρήζει απόρριψης καθόσον η διάταξη ασύρματων ζεύξεων που προσφέρει προς πλήρωση των προδιαγραφών με A/A 27-38 του Πίνακα Τεχνικής Συμμόρφωσης, εν τοις πράγμασι καθιστά αδύνατη την υλοποίηση του συστήματος αναμετάδοσης, καθώς βασίζεται σε εμπορικό προϊόν συγκεκριμένων και πολύ περιορισμένων δυνατοτήτων, το οποίο είναι αδύνατο να παραμετροποιηθεί και να αναδιαμορφωθεί κατά τρόπο, ώστε να υποστηρίξει ασύρματη δικτύωση τύπου mesh. Ομοίως ισχυρίζεται ότι το προσφερόμενο από τον παρεμβαίνοντα σύστημα αναμετάδοσης είναι εμπορικού τύπου, ενώ η περιγραφή του εκ μέρους του είναι παραπλανητική, αφού εμφανίζει φορητή βαλίτσα χωρίς κεραίες ή άλλου τύπου τηλεπικοινωνιακές υποδομές. Ο παρεμβαίνων υπεραμύνεται των οικείων ισχυρισμών ως αναλυτικά εκτίθεται στην παρούσα.

28. Επειδή, ως αναφέρθηκε στη σκ. 18 της παρούσας δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού λόγω μη πλήρωσης προϋποθέσεων μη απαιτούμενων από τη Διακήρυξη. Εν προκειμένω, σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης σε ουδένα σημείο δεν αναγράφεται ότι υφίσταται υποχρέωση προσφοράς συστήματος αναμετάδοσης (repeater) το οποίο να υποστηρίξει αποκλειστικά ή συγκεκριμένα δικτύωση τύπου «mesh». Αντιθέτως ο ειδικός σχετικός όρος

της διακήρυξης (όρος με Α/Α 37 του Πίνακα Τεχνικής Συμμόρφωσης «Π.Τ.Σ.-007: Μη επανδρωμένα αεροσκάφη (Drones)» του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΙΙ – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ, ορίζει σαφώς ότι απαιτεί Σύστημα Ασύρματης Ζεύξης, το οποίο άλλωστε και ο ίδιος ο προσφεύγων αποδέχεται ότι προσφέρει ο παρεμβαίνων (βλ. σελ. 12 της προσφυγής όπου αναγράφει ο προσφεύγων « Συνεπώς, εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι η προσφερόμενη από την ανταγωνίστρια εταιρεία, διάταξη ασύρματων ζεύξεων καθιστά αδύνατη...»). Επομένως, ο οικείος ισχυρισμός κρίνεται απορριπτέος ως αβάσιμος. Αναφορικά με τον ισχυρισμό του προσφεύγοντος ότι η προσφερόμενη από τον παρεμβαίνοντα διάταξη ζεύξεων, καθιστά αδύνατη εν τοις πράγμασι την υλοποίηση του συστήματος αναμετάδοσης προβάλλεται απαραδέκτως καθόσον ο προσφεύγων ουδόλως αποδεικνύει τους οικείους ισχυρισμούς του, ούτε αποδεικνύει πώς προσφορά συστήματος «εμπορικού τύπου» μειώνει, εν προκειμένω, την καταλληλότητα του προσφερόμενου συστήματος.

29. Επειδή, με τον 4^ο και τελευταίο λόγο της προσφυγής ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η υπογραφή της προσφοράς του ήδη παρεμβαίνοντος δεν τέθηκε νόμιμα, δεδομένου ότι στους ηλεκτρονικά διεξαγόμενους διαγωνισμούς, ο μόνος αποδεκτός από τις αναθέτουσες αρχές τρόπος απόδειξης για την ημερομηνία και την ώρα που έχει υπογραφεί ψηφιακά ένα έγγραφο είναι μέσω της χρονοσήμανσης, βάσει εθνικού χρόνου και όχι σύμφωνα με την ημερομηνία και ώρα που αναγράφει ο υπολογιστής του υπογράφοντος. Ο παρεμβαίνων υπεραμύνεται των οικείων ισχυρισμών ως αναλυτικά εκτέθηκε στην παρούσα.

30. Επειδή, εν προκειμένω σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου η προσφορά του παρεμβαίνοντος περιλαμβάνει έγκυρη ψηφιακή υπογραφή η δε χρονοσήμανση της στιγμής της υποβολής της προσφοράς του έγινε

αποδεκτή από το σύστημα και παράλληλα είναι εμπρόθεσμη σύμφωνα με τη χρονοσήμανση του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. Ειδικότερα, στα άρθρα 2.4.2.1-2.4.2.5 της διακήρυξης ρητά αναγράφεται ότι οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς, απαιτείται να διαθέτουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της Υ.Α. 56902/215 «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.)» (ΦΕΚ Β 1924/02.06.2017) και να εγγραφούν στο ηλεκτρονικό σύστημα (ΕΣΗΔΗΣ-Διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr) ακολουθώντας την διαδικασία εγγραφής του άρθρου 5 της ως άνω Υ.Α. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 2.4.2.2 της διακήρυξης τόσο ο χρόνος υποβολής της προσφοράς και οποιαδήποτε ηλεκτρονική επικοινωνία μέσω του συστήματος βεβαιώνεται αυτόματα από το σύστημα με υπηρεσίες χρονοσήμανσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 9 ομοίως της ως άνω Υπουργικής Απόφασης. Επομένως, ούτε από τις διατάξεις της διακήρυξης ούτε από τον Νόμο προκύπτει η υποχρέωση του εκάστοτε συμμετέχοντος στο διαγωνισμό όπως, επιπλέον της ψηφιακής υπογραφής, εφοδιαστεί και με πιστοποιημένες υπηρεσίες χρονοσήμανσης, που συμπληρώνουν την ψηφιακή υπογραφή. Εξάλλου, ρητά κατ' άρθρο 2.4.2.2 «Ο χρόνος υποβολής της προσφοράς και οποιαδήποτε ηλεκτρονική επικοινωνία μέσω του συστήματος βεβαιώνεται αυτόματα από το σύστημα με υπηρεσίες χρονοσήμανσης...» του ΕΣΗΔΗΣ. Περαιτέρω ναι μεν τεχνικά είναι δυνατόν η ψηφιακή υπογραφή να είναι διασυνδεδεμένη ειδικά με τον εθνικό χρόνο,

προβαίνοντας στις κατάλληλες ρυθμίσεις κατά την εγκατάσταση των πιστοποιητικών ψηφιακής υπογραφής στον υπολογιστή του οικονομικού φορέα, θα μπορούσε δε να απαιτηθεί εάν το ζητούσε η διακήρυξη, πάντως, τέτοια υποχρέωση χωρίς να προβλέπεται στη διακήρυξη δεν μπορεί να επιβληθεί πολλώ δε μάλλον να άγει νομίμως σε απόρριψη προσφοράς προσφέροντος (βλ. σκ. 18 της παρούσας). Έτι, περαιτέρω, ρητά κατά τη διακήρυξη και τις διατάξεις στις οποίες αυτή παραπέμπει, η βεβαίωση που αυτόματα παρέχει το σύστημα για τη χρονοσήμανση του εγγράφου, καθιστά αυτό έγγραφο βέβαιης ημεροχρονολογίας χωρίς άλλη διατύπωση. Επομένως, από τη στιγμή που το έγγραφο-δικαιολογητικό συμμετοχής στο διαγωνισμό υποβάλλεται στο διαγωνισμό μέσω ΕΣΗΔΗΣ δεν μπορεί να προκύψει προβληματισμός ή αμφιβολία για τον χρόνο σύνταξης του εγγράφου σε σχέση με τον χρόνο υποβολής του, αφού βεβαιωθεί από το ίδιο το ΕΣΗΔΗΣ με τον τρόπο που προβλέπουν οι κείμενες διατάξεις (βλ. μεταξύ πολλών ad hoc ΑΕΠΠ 80/2018).». Οι δε αποφάσεις ΑΕΠΠ που επικαλείται ο προσφεύγων δεν αφορούν σε ζήτημα χρονοσήμανσης των ψηφιακών υπογραφών αλλά καθαυτό το ζήτημα ύπαρξης ή μη έγκυρης ψηφιακής υπογραφής. Συνεπώς, οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος κρίνονται απορριπτέοι ως αβάσιμοι.

31. Επειδή, γίνεται δεκτή η εισήγηση.

32. Επειδή, κατ' ακολουθίαν σύμφωνα με τα αναγραφέντα στη σκ. 24 της παρούσας το αίτημα της κρινόμενης Προδικαστικής Προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτό και να απορριφθεί της παρέμβασης.

33. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων πρέπει να επιστραφεί βάσει του άρθρων 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ/τος 39/2017.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την Προδικαστική Προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη κατά το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε την 10^η Σεπτεμβρίου 2021 και εκδόθηκε στις 29 Σεπτεμβρίου 2021.

Η Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Χρυσάνθη Ζαράρη

Αναστασία Ρουmeliώτη